

Pla de Dinamització Comunitari

Projecte de barri

Memòria Desembre 2004

Mª Dolors Castilleja
Joel Martí

Equip assessor del projecte

Índex

Memòria
Desembre 2004

■ Presentació del document	3
■ Introducció al Projecte de Barri	4
■ Metodologia	5
■ Temporalització	6
■ Espais de treball	8
■ Resultats	
■ Línies de treball	11
■ El paper dels actors en el procés	
■ Les administracions	12
■ Els recursos tècnics	13
■ Les associacions i la ciutadania	14
■ Carmel Amunt i el Pla Comunitari	15
■ Annexos	

Presentació del document

Memòria
Desembre 2004

El **Projecte de Barri** vol consolidar, en el marc del Pla de Dinamització Comunitari del Carmel, formes de treball comunitàries que permetin identificar, des d'un diagnòstic compartit entre els diferents actors, respostes a necessitats que no poden ser abordades des de les organitzacions/institucions i col·lectius per separat.

Amb la finalitat de posar-lo en marxa, Carmel Amunt, l'entitat que promou el Projecte, ha contactat amb un **equip assessor** que, durant el període comprès entre juliol i desembre de 2004, ha introduït les orientacions necessàries per poder-lo desenvolupar, en diàleg amb el grup promotor i l'equip tècnic del territori, facilitant les eines i documents pertinents en cada cas, i realitzant el seguiment de tot el treball.

Aquesta memòria recull la síntesi del treball realitzat. Donada l'orientació metodològica del projecte i el caràcter de l'encàrrec –d'assessorament–, la informació es va produint i sistematitzant de forma continuada al llarg del procés i per part dels mateixos grups que hi estan participant; en aquest sentit, als annexos es pot consultar de forma més detallada els resultats de les sessions de treball. D'altra banda, cal tenir en compte que, en tant que es tracta d'un encàrrec que consisteix en impulsar un procés organitzatiu i reflexiu perquè els actors del territori puguin treballar conjuntament, aquest té una important dimensió relacional que, con a tal, no es tradueix en productes plasmables en un document, sinó en construir valors i actituds que, des del nostre punt de vista, són fonamentals per poder impulsar un procés comunitari: voluntat, coneixement mutu, confiança i corresponsabilització.

Mª Dolors Castilleja i Joel Martí
Barcelona, desembre de 2004.

Introducció al Projecte de Barri

Memòria
Desembre 2004

El barri del **Carmel**, com tants d'altres de la perifèria metropolitana, es caracteritza per la presència important de problemàtiques socials, econòmiques i urbanístiques associades a dinàmiques d'exclusió i multidegradació. És per això que, l'any 1999 un grup d'entitats del Carmel, bona part de les quals amb professionals que treballen en diferents projectes socials al barri, van començar un procés de treball conjunt amb la finalitat d'impulsar un **Pla de Dinamització Comunitari**. El Pla pretén posar en marxa processos a mig i llarg termini de millora de les condicions de vida del barri del Carmel, comptant amb la participació de tots els protagonistes de la comunitat, és a dir, la població, administracions i recursos tècnics.

Aquest conjunt d'entitats, agrupades en una associació de segon nivell anomenada **Carmel Amunt**, va conduir l'any 2001 el procés d'elaboració d'un **diagnòstic comunitari** que, des d'una metodologia participativa, va permetre engegar el Pla i donar coherència a les actuacions fins ara realitzades. Aquest diagnòstic ha estat fins ara punt de referència per a molts recursos del territori.

L'any 2004, i amb el nom de **Projecte de Barri**, Carmel Amunt decideix impulsar un procés de treball conjunt amb els actors del Pla Comunitari que, alhora que serveixi per obrir el camp d'implicacions en el pla (nous recursos tècnics, consolidar el recolzament de les administracions, abordar la participació de la població en el Pla –fins ara minoritària), sigui també un procés de programació de línies de treball a mig-llarg termini.

L'encàrrec inicial realitzat per Carmel Amunt contemplava **tres nivells d'objectius**:

1. **Implicar les diferents xarxes i comissions de treball del territori en un procés de treball col·lectiu** que permeti consensuar i definir línies de treball conjunt a mig i llarg termini.
2. **Incorporar a la població en el procés comunitari** donant cabuda a la seva participació en diverses formes.
3. **Consolidar el treball amb ambdues administracions** i compartir una realitat comuna que faci possible un treball sostenible i a llarg termini en el territori.

Des de la base que aquest és un projecte que va més enllà del període comprès entre juliol i desembre de 2004, aquest s'ha centrat en la **creació d'un nou espai de treball tècnic**, amb la funció de treballar de forma comunitària línies identificades i prioritzades, de forma que s'asseguri la complementarietat entre els recursos tècnics del barri (serveis públics i entitats prestadores de serveis).

A més, i en la direcció d'abordar el segon i tercer objectiu, s'han obert **moments d'interlocució** tant amb **actors ciutadans** (associacions del barri) com amb **administracions**.

Metodologia

Memòria
Desembre 2004

■ El Projecte es basa en **metodologies participatives de procés**, creant o consolidant espais de treball entre els actors del Pla Comunitari, en els quals, des del paper facilitador jugat per l'equip tècnic, es puguin construir consensos sobre el diagnòstic social del barri, les respostes socials necessàries i les formes organitzatives pertinents per abordar-les. L'**equip comunitari** ha estat qui, des de les orientacions de l'equip assessor, ha posat en marxa el procés en el pla operatiu.

■ Pel que fa a la **temporalització del procés**, el treball realitzat en el període juliol-desembre està orientat, en un primer nivell, a **construir una programació al llarg de tot el curs 2004-05** i, en un segon nivell, a consolidar **dinàmiques comunitàries a mig i llarg termini**.

■ Pel que fa a la **inserció en el procés de diferents conjunts d'actors**, cal distingir entre els **recursos tècnics** (serveis públics i entitats prestadores de serveis), les **administracions** (Generalitat de Catalunya i Ajuntament de Barcelona) i la **ciutadania** (associacions i grups veïnals). Des del plantejament que cadascun d'aquests tres grups d'actors juga papers diferents en els processos comunitaris i, a la vegada, des del convenciment que el projecte ha de ser respectós amb les diferents dinàmiques, ritmes, graus d'implicació, sensibilitats i expectatives existents respecte al Pla Comunitari entre els diferents actors que hi participen, les estratègies de treball han estat les següents:

■ **Iniciar el procés amb els actors tècnics** que a juny de 2004 estaven treballant activament en el Pla Comunitari (serveis públics i entitats prestadores de serveis).

■ A més de consolidar les dinàmiques existents entre aquests recursos, el projecte s'ha plantejat com a **oportunitat d'obertura cap a altres recursos tècnics** que inicialment estaven menys implicats en el Pla Comunitari.

■ Obrir moments d'interlocució tant amb **actors ciutadans** (associacions del barri) com amb **administracions**.

■ En aquest sentit, i **respecte als resultats obtinguts**, s'ha prioritzat el **procés relacional, de coneixement mutu i de reflexió global sobre el procés, per tal de poder-lo orientar temàticament (línies de treball) i organitzativament (actors i espais de treball)**. El "producte" d'aquest treball ha de ser un document de programació comunitària a juny de 2005: una proposta de treball oberta, interdisciplinar i transversal, que integri la participació i treball dels diferents recursos, d'associacions del barri, i que compti amb el recolzament i acompanyament de les administracions. A més, es contempla la realització dels "productes intermitjos" que siguin necessaris per assolir aquest objectiu, com per exemple la guia de recursos del barri (en procés d'elaboració), la identificació i posada en marxa de mitjans d'informació per facilitar la comunicació entre els diferents actors i entre aquests i la ciutadania, etc.

Temporalització

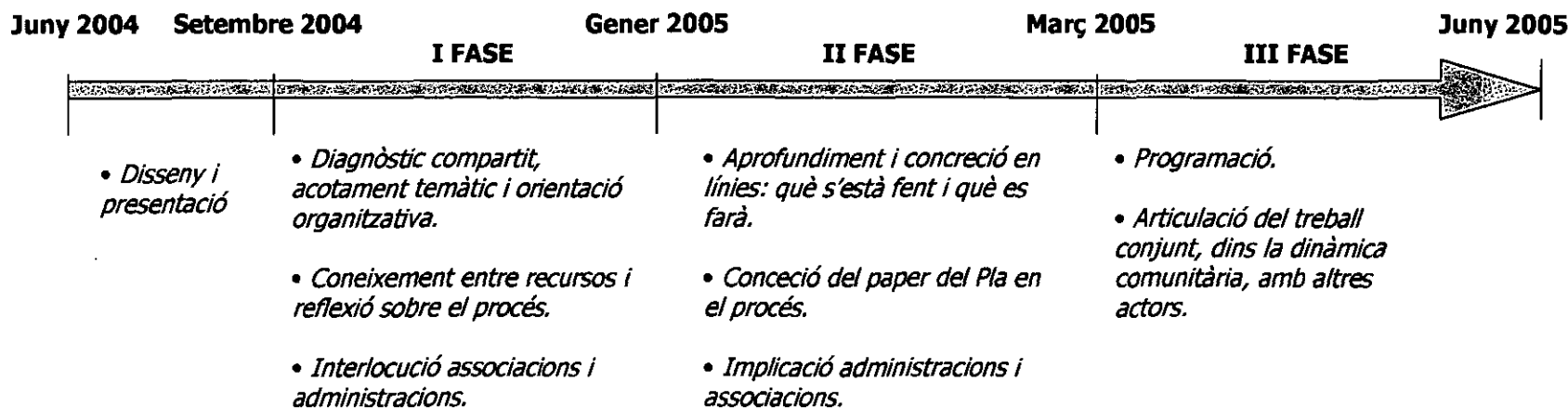
Memòria
 Desembre 2004

Temporalització general del curs 2004-05

Des de l'equip assessor s'ha posat l'accent en treballar la programació des d'una metodologia de procés, en la qual la dimensió política (de relació institucional entre els diferents actors) i la dimensió interpersonal (de coneixement i comunicació entre les diferents persones que hi participen) és tant important com la dimensió tècnica (de prioritzar línies de treball, programes i accions) perquè el projecte pugui avançar.

És en aquest sentit que entenem que el procés de programació s'ha estendre a la durada d'un curs, per tal de poder-se adaptar als diferents ritmes que requereixen cadascuna de les dimensions anteriors, podent-se identificar les següents fases:

- Una fase prèvia de disseny metodològic de tot el procés, a proposta de l'equip assessor i en diàleg amb el grup promotor i l'equip tècnic del territori, i que conclou amb la presentació de la proposta de treball.
- Una primera fase de diagnòstic compartit, d'identificació de línies i d'organització del procés amb els recursos tècnics, que contempli també moments d'interlocució amb administracions i associacions. És bàsicament una fase relacional i de reflexió global.
- Una segona fase d'aprofundiment temàtic i organitzatiu, on es concreti el paper de les administracions i associacions.
- Una tercera fase pròpiament de programació conjunta i articulada amb el conjunt d'actors.

Temporalització

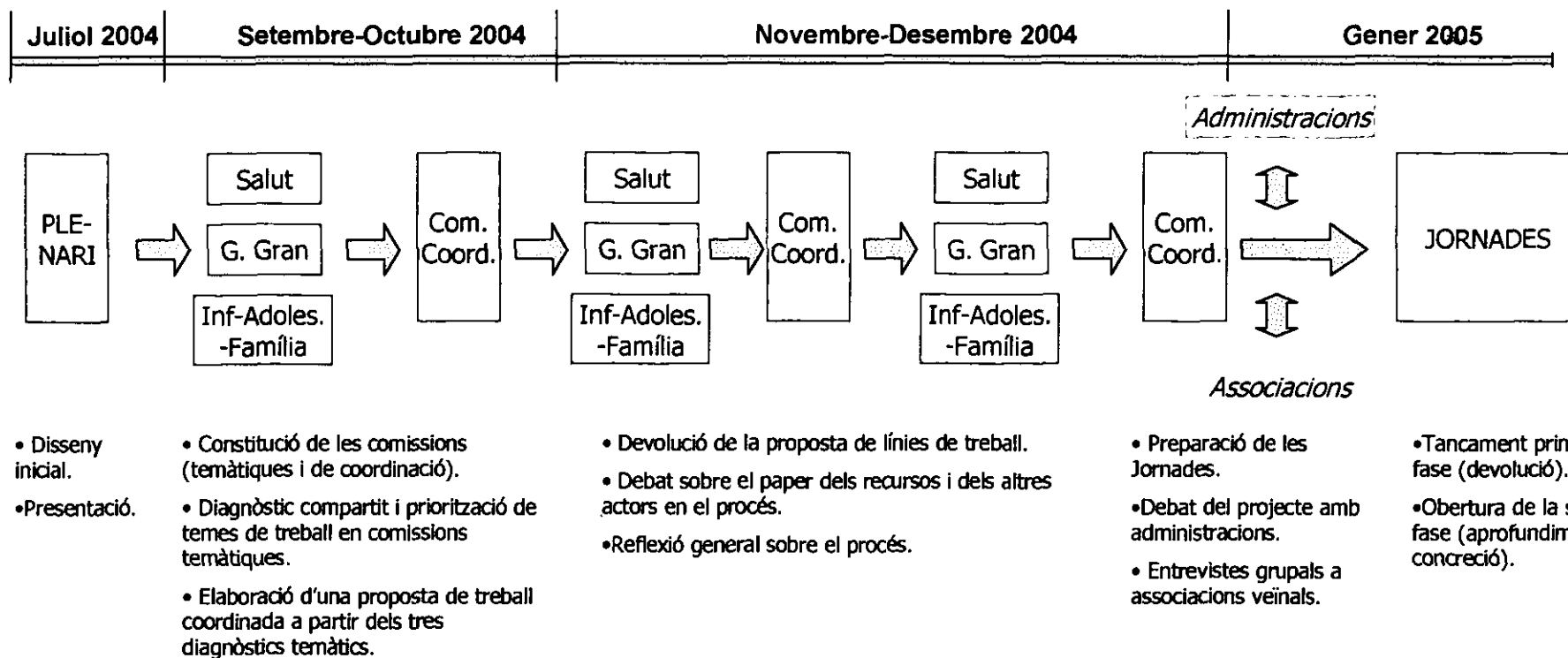
Memòria
Desembre 2004

Treball realitzat juliol-gener

L'esquema adjunt mostra els principals moments de treball que hi ha hagut al llarg del període juliol-gener:

- Dos moments de treball en plenari (format pel conjunt de recursos tècnics) que són, respectivament, els moments de presentació i tancament d'aquesta primera fase. A més de retornar el treball realitzat, les Jornades són també un moment de reobertura d'una segona fase centrada en aprofundir en les línies de treball.
- Les reunions en els espais operatius de treball: comissions temàtiques i comissió coordinadora (vegeu apartat "Espais de treball").
- Els moments d'interlocució amb les administracions i la ciutadania.

Entre tots aquests moments hi ha hagut un treball intern tant en el pla tècnic (equip assessor-equip comunitari) com en el pla polític (equip assessor-equip comunitari-Carmel Amunt) d'articulació de tot el procés.

Espais de treball

Memòria
Desembre 2004

Equip Tècnic

- ▣ Equip comunitari com a nucli conductor i de coordinació tècnica del procés.
- ▣ Assessorament per part de dos experts externs en treball comunitari i metodologies participatives.

Comissió Coordinadora

- ▣ Funcions:
 - Acompanyament i coordinació del procés
 - Liderada per Carmel Amunt, que juga un paper d'interlocució política amb altres actors (ciutadania, administracions)
- ▣ Formada per representants comis. temàtiques, C. Amunt i E. Tècnic

Comissions Temàtiques

- ▣ Nuclis bàsic de treball: diagnòstic i programació.
- ▣ Formades pels recursos tècnics de la zona (serveis públics i entitats prestadores de serveis).
- ▣ Tres comissions: Salut, Gent Gran i Infància-Adolescència-Família.

Plenari

- ▣ Informació i seguiment general

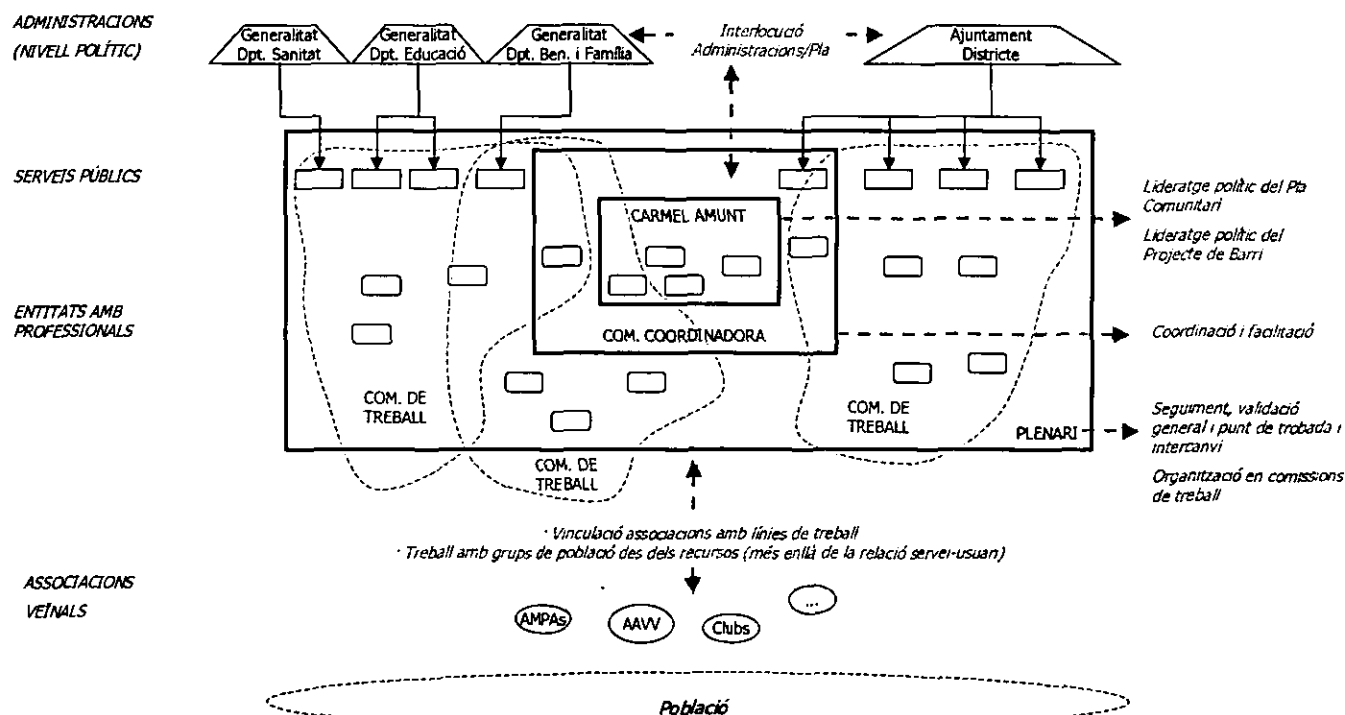
Espais d'interlocució

- ▣ Amb les administracions:
 - Comissió de Seguiment Institucional
 - Comissió de Seguiment Tècnica
- ▣ Amb ciutadans/es:
 - Entrevistes grupals amb associacions del barri.
 - Contactes informals.

Espais de treball

Memòria
Desembre 2004

- El sociograma adjunt mostra un mapa dels actors implicats en el procés: les administracions que actualment recolzen el Pla; els serveis públics; les entitats prestadores de serveis; les associacions veïnals i la població del barri.
- L'organització del procés posa èmfasi en els següents elements:
 - El lideratge de Carmel Amunt, que juga un paper polític d'interlocució amb les administracions i amb la població.
 - El paper coordinador i facilitador de la Com. Coordinadora.
 - L'organització dels recursos tècnics en comissions de treball; fins ara, el treball amb comissions s'ha ordenat segons la procedència de cada recurs, respectant les dinàmiques existents al territori. A partir d'ara, es planteja una organització basada en línies de treball.
 - El plenari, com a espai general de trobada i seguiment entre tots els recursos tècnics del territori.
 - La necessitat d'establir canals d'implicació i participació del teixit associatiu en el procés.

El procés de programació posa en joc dos components: unes **línies de treball** a concretar i uns **actors** que les desenvolupen. L'exposició dels resultats de la primera fase del projecte s'organitza en aquests dos aspectes:

■ En primer lloc, les línies de treball, que surten de les primeres sessions de debat realitzades amb les comissions temàtiques i de la proposta de transversalització que, en base a aquests resultats, es va acordar a la Comissió Coordinadora. Els resultats detallats d'aquestes sessions poden consultar-se als annexos.

■ En segon lloc, els actors que han de desenvolupar aquestes línies de treball, cadascú des del paper que juga en el territori:

- Les administracions
- Els recursos tècnics
- Les associacions i la ciutadania
- Carmel Amunt i el Pla de Desenvolupament Comunitari

Aquest segon apartat recull, d'una banda, les funcions que s'atribueixen a cadascun dels actors en el projecte de barri (síntesi dels resultats de les segones sessions realitzades a les comissions temàtiques); de l'altra, un conjunt de temes de debat sobre aquestes funcions, que surten tant de les sessions de treball amb comissions com de reunions mantingudes en altres espais del procés.

Cal tenir en compte que **aquests resultats són fruit d'un treball realitzat amb els recursos tècnics del territori** i que, per tant, no incorporen el posicionament dels altres actors.

Resultats

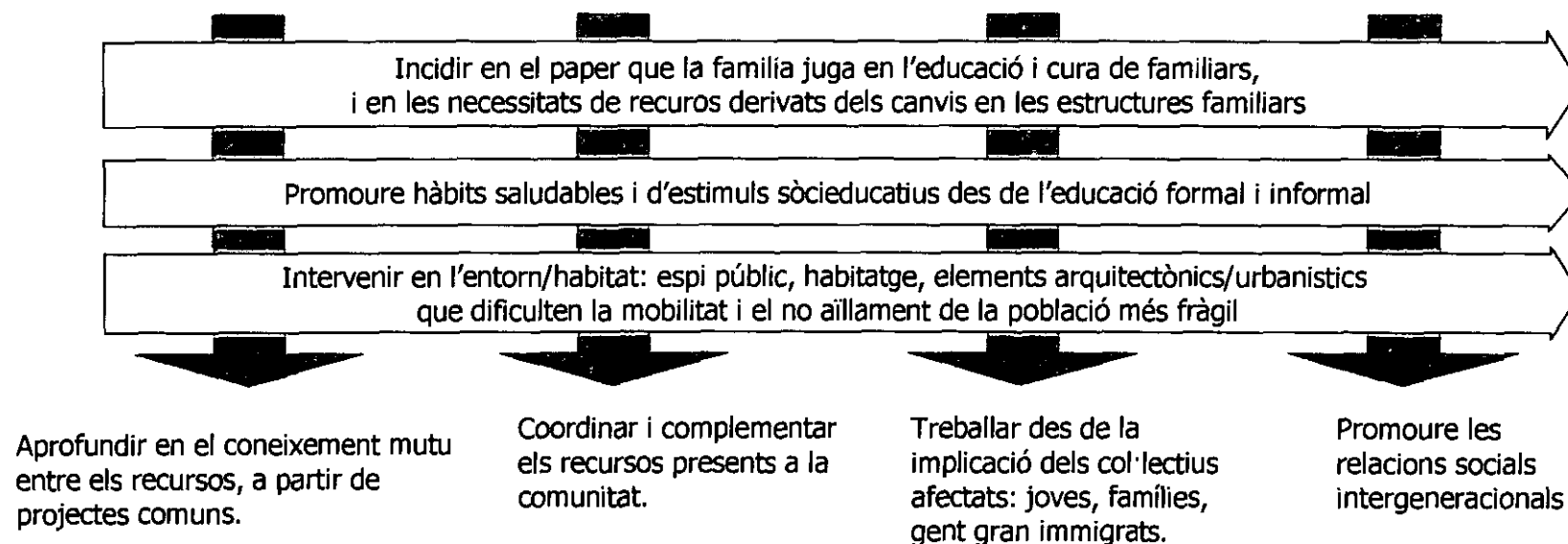
Línies de treball

Memòria
Desembre 2004

Les línies de treball són la síntesi dels debats en forma d'objectius i amb criteris de transversalitat, cooperació i complementarietat de les aportacions. Diferenciem dos tipus de línies:

D'una banda, els les **línies substantives**, que fan referència a aquells aspectes referits a les condicions de vida de la població que es volen abordar. Impliquen l'optimització i creació dels recursos necessaris que incideixen en el conjunt de valors i actituds que estructurin els hàbits de les persones i dels col·lectius, i que es tradueixen en **QUALITAT DE VIDA**. Aquests recursos poden ser de caràcter: promoció (és a dir, que afavoreixin estils de vida saludables); preventiu (per anticipar situacions de risc o conflicte) i/o d'atenció de necessitats no cobertes, que suposen la intervenció i el suport en forma de nous recursos o intervencions, o noves formes de relació entre els recursos existents.

De l'altra, les **línies de procés**, que fan referència a la forma com es desenvoluparan les línies substantives i al paper i implicació dels diferents recursos del barri. Impliquen la millora del **TREBALL CONJUNT** entre els recursos i col·lectius presents al territori, des del reconeixement mutu, la complementarietat i la corresponsabilitat.

Resultats

Memòria
Desembre 2004

El paper dels actors en el procés: les administracions

EL SEU PAPER EN EL PROJECTE DE BARRI:

- **Reconeixement del Pla Comunitari com a interlocutor i agent polític.** Actualment, hi ha establerts canals de comunicació en aquest sentit (Comissió de Seguiment Institucional i Comissió de Seguiment Tècnica), si bé en el cas de la Generalitat de Catalunya impliquen únicament a un Departament (Benestar i Família).
- **Facilitació de recursos econòmics i humans** per a les diferents iniciatives conjuntes promogudes per els recursos del territori.
- **Actuacions estructurals** (urbanisme i usos de l'espai públic, seguretat,...).

TEMES DE DEBAT:

- **La necessitat d'implicació en el procés d'aquells altres departaments de les administracions dels quals depenen els serveis del territori.** Es considera particularment important el diàleg amb els departaments de Sanitat i Educació de la Generalitat de Catalunya, i es valora la possibilitat de que sigui el mateix Departament de Benestar i Família qui faciliti aquesta transversalització.
- **La necessitat de que les administracions tinguin en compte l'existència del Pla i del Projecte de Barri** a l'hora de planificar actuacions en el territori, i que s'aprofitin els canals de comunicació existents en aquest sentit. S'assenyala la importància de **consolidar la implicació del Districte** per la seva proximitat al territori.
- **La dificultat de que les administracions concretin un compromís polític i econòmic** cap al Projecte sense que es facin demandes específiques.

Resultats

Memòria
Desembre 2004

El paper dels actors en el procés: Els recursos tècnics

EL SEU PAPER EN EL PROJECTE DE BARRI:

- **Coordinació i programació conjunta** entre recursos.
- **Integració** en els projectes i activitats de cada recurs dels valors i objectius comuns del Projecte de Barri.
- Obrir canals de **comunicació/participació amb la població** (les famílies des de les escoles, grups d'ajuda mútua, ...).
- **Afavorir espais polivalents.**

TEMES DE DEBAT:

- **Necessitat de concreció** del projecte en accions. Aquesta necessitat de concreció es veu també com a condició necessària per a poder implicar els actors més institucionals (administracions i responsables de serveis)
- Hi ha un procés que no està tancat, i en el qual caldrà anar treballant: més enllà de trobades puntuals, hi ha una **necessitat de major coneixement** del Pla Comunitari, **d'assumir un diagnòstic compartit, de coneixement mutu** dels programes i serveis, i **de construir i consolidar vincles interpersonals** entre les persones que hi treballen. Donades les expectatives dels participants amb relació a la concreció del Projecte de Barri, es valora que aquest procés es faci a través del desenvolupament d'accions concretes que s'hi desenvolupin.
- **Necessitat de clarificar el Projecte de Barri**, com a programa comunitari, i els punts de trobada entre programa comunitari, projectes que neixen pròpiament del procés comunitari entre diferents recursos, projectes concrets de cada recurs i projectes que desenvolupen els diferents recursos amb una orientació comunitària.
- **La implicació dels recursos com a tals, més enllà de la participació individual de les persones en les comissions de treball**, i l'adaptació als **ritmes de treball** de cadascun.
- Totes les comissions veuen clar que **cal treballar per línies de treball** i es veu interessant que les comissions siguin multidisciplinars. Pel que fa a la **Comissió Coordinadora**, es valora la necessitat d'ampliar-la per tal d'adequar-la a l'organització del procés (presència de cadascuna de les línies).

Resultats

El paper dels actors en el procés: les associacions i la ciutadania

EL SEU PAPER EN EL PROJECTE DE BARRI:

- **Activar el paper polític de la població des de les associacions i grups organitzats**, afavorint espais on els veïns/es siguin reconeguts com a actors potencials i futurs protagonistes dels canvis de millora.
- **Participació de les associacions i grups organitzats en les accions del Projecte de Barri**, sigui assumint un rol organitzador o bé coordinant-se amb els recursos tècnics, tant a l'hora de planificar determinades accions, com recollint i canalitzant les situacions susceptibles d'intervenció.
- **Participació de veïns i veïnes** en les accions que es derivin del Projecte de Barri, tant des de la dimensió individual tot exercint una ciutadania responsable, amb consciència col·lectiva i solidària, com des de la dimensió social, col·laborant i/o implicant-se en les diferents iniciatives que es duen a terme des dels recursos del barri. Tant els recursos tècnics com les mateixes associacions haurien de jugar un paper dinamitzador en aquest sentit.

TEMES DE DEBAT:

- Necessitat de distingir entre els tres punts anteriors, **diferenciant a la població com a subjecte polític** (primer punt), **de la participació de les entitats i dels veïns i veïnes en accions concretes** que es derivin del projecte de barri (segon i tercer punt, respectivament). Aquestes dues qüestions, tot i que puguin retroalimentar-se, requereixen estratègies de treball diferenciades. Així, la primera s'hauria d'abordar de forma específica, construint espais de treball, actualment inexistents, on es pugui construir aquest paper polític. En el segon cas, la següent fase del projecte hauria d'ajudar a definir estratègies específiques d'incorporació de la població.
- Des dels recursos tècnics, **es veu com a preocupació el com implicar a la població en tot el procés comunitari**: per una banda és vist com una dificultat del projecte, una limitació per part dels recursos i alhora com una oportunitat, un repte.

Resultats

Memòria
Desembre 2004

El paper dels actors en el procés: Carmel Amunt i el PDC

EL SEU PAPER EN EL PROJECTE DE BARRI:

- **Promoció** de tot el procés: aprofundint en el coneixement de la realitat, promovent iniciatives, facilitant espais de treball conjunt, etc.
- **Interlocució política** amb les administracions.
- **Coordinació tècnica** mitjançant la tasca de l'equip comunitari.

TEMES DE DEBAT:

- **Necessitat de consolidar aquest lideratge per part de Carmel Amunt**, amb vocació de compartir-lo però, a la vegada, conscient que, actualment, el seu paper és imprescindible perquè el procés avanci. Des de Carmel Amunt és des d'on s'ha proposat obrir una línia de treball amb els recursos per anar definint un projecte de barri; en aquest sentit, és el Pla qui assumeix la responsabilitat de donar eines i facilitar espais de treball conjunt perquè el treball comunitari és pugui portar a terme, així com també un paper propositiu. Per això, entenem que és Carmel Amunt qui ha d'assumir en primer terme els objectius i les bases metodològiques del procés.
- **Necessitat de clarificar el paper de Carmel Amunt a la resta de recursos i actors**, ja que es perceben certes confusions: Carmel Amunt representa a la població? es qui aporta la població als projectes? Serà qui treballarà la dinamització veïnal?
- **Respecte a l'equip comunitari**, i amb coherència amb el paper que juga el Pla en aquest procés, la seva funció és la facilitació del treball conjunt i la participació activa dels agents, des d'una mirada global i transversal. L'equip és qui assegura que el procés es doni, i per tant qui assumeix certa estratègia a curt, mig i llarg termini, la qual implica una tasca relacional més enllà de les trobades puntuals i formals. En aquest sentit, serà important dimensionar i adequar les tasques de l'equip comunitari amb relació a les necessitats del procés.

PROJECTE DE BARRI

ANNEXOS

Índex

Resultats de la primera sessió de treball amb les comissions	1
Resultats de la segona sessió de treball amb les comissions	12
Síntesi de les dues primeres sessions de treball amb les comissions	19
Resultats de la tercera sessió de treball amb les comissions	31

Entitats promotores de Carmel Amunt: Fundació Adsis, Centre Juvenil Martí-Codolar, CEJAC, Club de Bolos Leoneses d'Horta, Càritas Diocesana de Barcelona-Secció Carmel, Fundació Els Tres Turons.

Assessor del Pla Comunitari Marco Marchioni

Assessors del Projecte de barri Joel Martí i Loli Castilleja

Equip Comunitari Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce

Representants comissions temàtiques: Anna Roig (comissió de gent gran), Jaume Serrano (comissió de salut), José Ramón Ubieta i Raúl Lerones (comissió d'infància, adolescència i família).

Membres dels equips tècnics dels recursos participants (detall als documents)

PROJECTE DE BARRI

RESULTATS DE LA PRIMERA SESSIÓ DE TREBALL AMB LES COMISSIONS
MATERIAL DE TREBALL PER LA COMISSIÓ COORDINADORA

PARTICIPANTS A LA COMISSIÓ COORDINADORA

Representants comissions temàtiques

Anna Roig assistent social CAP Murtra (comissió gent gran)

Jaume Serrano CAS Sacedón (comissió salut)

Jose Ramón Ubieto psicòleg i coordinador d'Interxarxes (comissió educació)

Raúl Leronés Dir. Centre Juvenil Martí-Codolar (comissió educació)

Membres Associació Carmel Amunt

Marta Blanch Fundació Els Tres Turons

Meche Butrón CEJAC

Mercedes Yubero Fundació Adsis

Fina Contreras Càritas Diocesana de Barcelona-Secció Carmel

Raúl Leronés Centre Juvenil Martí-Codolar

Àngel González Club de Bolos Leoneses d'Horta

Assessor del Pla Comunitari Marco Marchioni

Assessors del Projecte de barri Joel Martí i Loli Castillejas

Equip Comunitari Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce

PRIMERA SESSIÓ DE TREBALL AMB LES COMISSIONS DE GENT GRAN, SALUT I EDUCACIÓ.

OBJECTIUS

1. Compartir un diagnòstic temàtic a partir del treball ja realitzat i sintetitzat.
2. Prioritzar temes sobre els quals es vol incidir a mig termini (consensuats)

DINÀMICA DE TREBALL

1. Presentació
 - Presentació dels membres del grup
 - Presentació del procés i dels objectius de la dinàmica de la sessió.
 - Exposició del document de treball com a instrument i punt de partida de la sessió.
2. Torn obert de paraula
 - Aportacions, matisos, etc. del document de treball.
3. Treball en parelles
 - Identificar tres temes que es considerin importants.
 - Exposició a la resta del grup dels temes identificats com a importants. Anotació d'aquests en un paperògraf.
4. Priorització de temes exposats i redacció dels mateixos en forma d'objectiu.
 - Debat i anàlisi conjunt sobre en què cal incidir per assolir l'objectiu (tema) prioritzat.
5. Tancament de la sessió.
 - Calendari de la segona sessió de treball de la comissió.
 - Escollir representant per tal de que s'incorpori a la comissió coordinadora.

GENT GRAN

1a Sessió de treball. 28 de setembre de 2004
12.30-14.30 hores. CAP Carmel

PARTICIPANTS

Anna Roig Assistent social del CAP Carmel
Carme Colomer CAP Carmel
Rosa Gurpegui Infermera CAP Carmel
Mireia Gabernet Estudiant treball social en pràctiques CAP Carmel
Maica Mas CAP Carmel
Yolanda Fierro Dir. Centre de Serveis Socials del Carmel
Àngels Dret Assistent social del Casal d'Avis Horta I
Sandra Cavanillas Assistent social Residència, Centre de dia i Casal d'avis d'Horta II
Fina Contreras Responsable Càritas Diocesana de Barcelona-Secció Carmel
Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce Equip comunitari Carmel Amunt

Absents/ Escusats

Jordi Fornés Assistent social CAP Horta

OBJECTIUS DE LA SESSIÓ

1. Compartir un diagnòstic temàtic a partir del treball ja realitzat i sintetitzat.
2. Prioritzar temes consensuats sobre els quals es vol incidir a mig termini.

SÍNTESI DELS RESULTATS OBTINGUTS

1. Document de treball revisat en funció de les aportacions del grup

INTRODUCCIÓ

El barri del Carmel segueix la mateixa evolució que el districte i la ciutat

La comunicació interna del barri ha millorat

Hi ha al barri diferents comissions de treball, centres i professionals que treballen per millorar el seu serveis i disposats a treballar en xarxa

Hi ha un alt nivell de participació en els serveis que atenen en aquest sector

L'esport és un dinamitzador del barri.

Moltes persones s'estan al barri en el seu temps de lleure

Bona relació veïnal, fort sentiment de pertinença al barri i consciència col·lectiva en les dificultats que presenta el territori per a la gent gran

TEMES QUE ENS PREOCCUPEN

Allò que no sabem

Com viu la gent gran del Carmel l'envelliment. Dimensió social i individual

Serveis Socials i salut

Empitjorament de la qualitat de vida de la gent gran. Problemes de solitud, afectius, econòmics, de salut, falta de recursos, i vivendes en mal estat

Saturació i empitjorament dels serveis

La demanda d'ajuda domiciliària i de centres residencials són les més freqüents

Formació, cultura i lleure

- Baix nivell d'instrucció de la població en general
- Poca oferta formativa-cultural i de lleure
- Manca de recursos i d'utilització del temps lliure
- Dificultat de coordinació i actuació conjunta entre els recursos del territori

Referents als centres

- Inestabilitat en els centres d'atenció primària en quan a recursos i eficàcia
- Participació de la gent gran
- Participació i responsabilitat de les famílies
- Recursos dels que disposen els centres i les seves potencialitats

En general no hi ha hagut un consens del document entre els membres del grup, bàsicament en l'apartat de temes referents a centres. Això és degut a que la realitat de cadascun d'ells és diferent.

2. Temes que ens preocupen

- Empitjorament de la qualitat de vida de la gent gran
- Demanda d'ajudes domiciliàries i centres residencials.
- Participació-responsabilitat de les famílies.
- Participació-cultura i lleure.
- Població pre-jubilada. Com viuen l'envelliment? Ocupació-lleure.

3. Temes prioritzats i aspectes en els que cal incidir per abordar-los

Els tres temes s'enmarquen en la millora de la qualitat de vida de la gent gran, tenint en compte que cal diferenciar en tots els àmbits, entre la tercera edat i quarta edat a l'hora de treballar amb aquest sector de població.

Incrementar els recursos amb la pròpia xarxa comunitària.

- Necessitat d'incrementar recursos professionals i no professionals: organitzar a la població per donar suport als grups més vulnerables (ex. dones en atur).
- Concienciar, sensibilitzar, implicar i ajudar a les famílies en la cura de la gent gran, tant aquelles que tenen avis al seu càrrec com les que no.
- Concienciar, sensibilitzar i implicar a les famílies en els centres.
- Formació als que conviuen amb la gent gran.

Afavorir el NO aïllament de la població més fràgil del barri.

- Incidir en la dificultat de mobilitat i accés als centres.
- Incidir en l'alimentació de la gent gran. Només hi ha un menjador, es necessari que n'hi hagi més o estudiar altres possibilitats que ofereixin aquest servei.
- Problemàtiques en l'habitatge.

Implicar, sensibilitzar i promoure la participació d'altres grups de població vers a la gent gran i especialment vers la gent gran més vulnerable.

- Joves
- Adults
- Gent gran pre-jubilada i jubilada.
- Crear projectes de suport cap al sector de gent gran més vulnerable.

4. Propera trobada i representant per a la comissió coordinadora

S'acorda que la segona sessió de treball de la comissió de gent gran sigui el dimarts dia 26 d'octubre de 12.30 a 14.30 hores al CAP del Carmel.

S'escull com a representant per a la comissió coordinadora l'Anna Roig.

La primera trobada de la comissió coordinadora tindrà lloc el dia 18 d'octubre de 2004, de 13.00 a 15.00 hores. Lloc: Biblioteca Juan Marsé c/Murtra s/n

SALUT

1a Sessió de treball. 30 de setembre de 2004
13.00-15.00 hores. CAS Carmel

PARTICIPANTS

Jaume Serrano Doctor CAS Sacedón
Isabel Montaner Doctora CAP Carmel
Montser Pujol Doctora CAP Carmel
Rosa Casademón Pediatra CAP Carmel
Antonia Ollero Pediatra CAP Carmel
Rosa Gurpegui Enfermera CAP Carmel
Natàlia Cabeza Resident CAP Carmel
Toni Ribas Resident CAP Carmel
Marta Blanch Treballadora social Fundació Els Tres Turons
Jordi Forners Assistent social CAP Horta
Miquel Àngel Casanova Doctor CAP Horta
Maribel Passarín i Maribí Peldaña Equip salut comunitària-Agència de Salut Pública
Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce Equip comunitari Carmel Amunt

Absents/Excusats

Cristina Oller Treballadora social CSMA
Marta Dot Psicòloga CSMIJ
Belén Jordà Doctora ASSIR (Assistència sexual i reproductiva)

OBJECTIUS DE LA SESSIÓ

1. Compartir un diagnòstic temàtic a partir del treball ja realitzat i sintetitzat
2. Prioritzar temes sobre els quals es vol incidir a mig termini (consensuats)

SÍNTESI DELS RESULTATS OBTINGUTS

1. Document de treball revisat en funció de les aportacions del grup

INTRODUCCIÓ

Progressiu envelliment de la població
Nivells de contaminació atmosfèrica inferiors a la resta de la ciutat
Augment del consum de drogues de cap de setmana
L'esport és un dinamitzador del barri
La gent del barri valora positivament l'atenció rebuda pel personal sanitari
Voluntat de treball amb xarxa per part dels professionals
Creació de una comissió de salut comunitària en un dels CAP's: COSACO
La creació d'un nou equipament al barri: la Biblioteca Joan Marsè

TEMES QUE ENS PREOCUPEN I FACTORS RELACIONATS

Temes referents al context:

1. Estructura socio-demogràfica
 - Progressiu envelliment de la població. Persones grans que viuen soles. Situacions de solitud i aïllament. Insuficient oferta de serveis

- Arribada de nous veïns/es al barri. Augment de les demandes d'atenció sanitària. Dificultats en la realització de diagnòstics i la planificació de tractament
 - Nivell d'ingressos: barri econòmicament deprimit
 - Nivell d'instrucció: la població presenta un nivell baix
2. Territori i medi ambient
- La situació urbanística al barri és precària. Les vivendes presenten condicions deficientes. Estat de degradació i deixadesa d'alguns espais públics concrets del barri. Dificultats de mobilitat sobretot pel que fa a la gent gran o persones amb dificultats físiques. Dèficit de transport públic i pàrquings.

Principals problemàtiques sociosanitàries que afecten al barri:

- Elevat consum d'alcohol i tabac
- Consum de drogues de cap de setmana per part de joves
- Augment general de les malalties mentals. Augment de l'edat dels cuidadors que tenen al seu càrrec persones amb problemes de salut mental. Pas als recursos (residències...)
- Taxa elevada d'embarassos adolescents i VIH
- Augment de trastorns alimentaris

Temes referents als recursos:

- Recursos sociosanitaris: saturació i empitjorament dels serveis. Llargues llistes d'espera en els especialistes i hospitals. Dependència envers als serveis sanitaris.
- Recursos de cultura i lleure. Poca participació. Poca oferta cultural i de lleure per la població del barri, especialment per la gent gran que viu sola
- Dificil accessibilitat als recursos
- Fa falta una nova cultura del lleure

2. Temes que ens preocupen

- Tabac sobretot en gent jove
- Programes preventius de salut a les escoles (integració en els currículums escolars)
- Conductes de risc en els adolescents i joves sumades al consum de drogues I
- Elevat consum d'alcohol
- Trastorns alimentaris I
- Patologies mentals sobretot ansietat i depressió (infants i adults i col·lectius d'immigrants) i replantejar la cobertura en patologies mentals (dèficit de recursos) II
- Valoració dels recursos que es destinen a la gent gran que viu sola
- La situació de la gent gran
- Embarassos en adolescents i en adolescents immigrants

3. Temes prioritzats i sobre que cal incidir per abordar-los

1. Hàbits no saludables en adolescents i joves
- Incidir en la comunicació familiar (pares-fills). Formació de pares.
 - Facilitar l'accés i millorar els hàbits d'ús dels anticonceptius
 - Promoure i facilitar activitats esportives-culturals (grupals). Oci saludable.
 - Treballar l'autoestima
 - Incidir en el tema tabac i cannabis
 - Treballar amb els joves des dels joves. Agents juvenils. Líders grupals.
 - Manca de locals al barri per a gent jove.

- Incidir sobre els focus de venda de drogues
2. Patologies mentals sobretot ansietat i depressió
- Incidir en els processos de dol dels immigrants. Moltes vegades lligat a consum d'alcohol.
 - La família. Estructura de família en la societat actual. Canvis socials i de valors en la família (cura dels fills, avis, alletament, aprendre a ser pares...). Canvis en el context (horaris laborals...) que propicien dinàmiques individuals i poden acabar en processos de desestructuració de la pròpia persona (alcoholisme, depressió...)
 - Recursos: replantejar la cobertura, dèficit de recursos.
 - Augment de l'edat dels cuidadors que tenen al seu càrrec persones amb problemes de salut mental. Pas als recursos, residències...
 - L'edat dels cuidadors dels malalts. Què passa quan aquests són grans o es moren? Buscar possibles vies alternatives per aquesta situació.

4. Propera trobada i representant de la comissió coordinadora

S'acorda que la segona sessió de treball de la comissió de salut sigui dimecres 3 de novembre de 13 a 15h a la Fundació Els Tres Turons c/Fastenrath 208-212

S'escull com a representant per a la comissió coordinadora a en Jaume Serrano.

La primera trobada de la comissió coordinadora tindrà lloc el dia 18 d'octubre de 2004, de 13.00 a 15.00 hores. Lloc: Biblioteca Juan Marsé c/Murtra s/n

INFÀNCIA, ADOLESCÈNCIA I FAMÍLIA

1a Sessió de treball. 7 d'octubre de 2004

9.30-11.30 hores. Escola El Camel

PARTICIPANTS

Montserrat Garí Dir. Escola Bressol Tris-Tras
Glòria Blassy Dir. Escola Bressol Albi
Toni Solé i Francesca Massó Cap d'estudis i Dir. CEIP El Camel
Nèlida Portela Dir. CEIP Coves d'en Cimany
Lluïsa Terrades Dir. CEIP Font d'en fargas
Jordi Noya IES Ferran Tallada
Daniel Juan Fundació Adsis
Raúl Lerones Dir. Centre Juvenil Martí Codolar
Montse Pujol i Núria Carreño Responsables Pretaller
Gemma Magrinyà Responsable Ludoteca Arimel
Lluïsa Carrillo Responsable Punt d'informació de Bocanord
José Ramón Ubieta Psicòleg i coordinador d'interxarxes
Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce Equip comunitari Camel Amunt

Absents / Excusats

Centre Infantil La Torre
Escola Bressol Xarlot
CEIP Taxonera
Xavier Chavarnà

OBJECTIUS DE LA SESSIÓ

1. Compartir un diagnòstic temàtic a partir del treball ja realitzat i sintetitzat.
2. Prioritzar temes consensuats sobre els quals es vol incidir a mig termini.

SÍNTESI DELS RESULTATS OBTINGUTS

1. Document de treball revisat en funció de les aportacions del grup

INTRODUCCIÓ

L'evolució demogràfica: disminució de la natalitat i envelliment progressiu. Tot i això la franja 20-24 anys és la més nombrosa.

Moltes persones s'estan al barri en el seu temps lliure, excepció dels joves.

L'esport és un dinamitzador del barri.

Hi ha un fort sentiment de pertinença al barri.

Es compta al barri amb un nou equipament municipal, la biblioteca.

Hi ha una gran riquesa de professionals al barri i voluntat de treball en xarxa. Això suma un bon grup de veïns i professionals compromesos amb el territori.

Les iniciatives d'ed. no formal que es donen al barri són valorades positivament, sobretot les faciliten l'aprenentatge i/o la inserció laboral.

TEMES QUE ENS PREOCUPEN I FACTORS RELACIONATS

Nivell d'instrucció

Baix nivell d'instrucció de la població en general. Una tercera part de joves, d'entre 15 i 24 anys, té com a màxim un nivell d'instrucció primari i hi ha un molt reduït nombre d'universitaris.

Situació laboral i professional

Predominen els treballs poc qualificats.

Precarietat laboral, sobretot en dones i joves. Incertesa sobre les sortides laborals dels joves, molts no finalitzen l'escolaritat o amb notes baixes.

Hi ha molta població prejubilada, sobretot, d'entre 50-60 anys.

Serveis socials i salut

Al barri existeixen situacions familiars donades per mancances de caire personals i psicosocials lligades també a problemes econòmics. Això repercuteix directament en la qualitat de vida dels infants i joves, que presenten problemes d'autoestima, fracàs escolar i altres conflictes.

Augment d'embarassos en adolescents.

Molts adolescents i joves del barri consumeixen drogues, en concret, haix, pastilles i alcohol, en caps de setmana.

No és el barri de Barcelona amb més nombre d'immigrants, però l'arribada de nous veïns/nés és cada dia més palès i percebut per tots.

Oferta educativa, formativa, cultural i de lleure

En el barri del Carmel hi ha una oferta molt irregular de serveis educatius.

Des de les diferents entitats, associacions i serveis del territori s'ha contemplat una demanda de serveis bàsics i/o específics degut al augment de l'immigració, fracàs escolar, etc.

Poca oferta educativo-cultural i de lleure per a tota la població al barri.

Hi ha poca participació de la població en les entitats.

Desconeixement dels serveis que s'ofereixen en el barri i que per altra banda no hi ha una cultura d'utilització d'aquests serveis, en el sentit de que molts joves no identifiquen que aquests serveis vagin destinats a ells.

Sobre el treball conjunt

Hi ha una manca de coordinació i actuació conjunta entre els centres d'educació formal i no formal (entitats, associacions i equipaments)

Manca de Plans d'intervenció globals davant de problemàtiques socials.

2. Temes que ens preocupen

Recursos:

- La ubicació-estructuració i accessibilitat dels centres (educatius, culturals, etc).
- Manca d'espais lúdics públics de qualitat i adequats a les necessitats de la població.
- Degradació ràpida dels espais. Dèficit de cultura cívica i de respecte per l'entorn.
- Manca d'oci familiar..
- Manca d'oferta post-escolar.
- Utilització del temps lliure dels nois/es durant el dia a dia i durant les vacances: desatenció de les famílies, serveis post-escolars insuficients...

Carències bàsiques i conductes de risc en els joves

- Dèficit de recursos socio-sanitaris per adolescents. Manca de centres de dia.
- Dèficit de programes preventius de salut.

- Problemàtica d'accés a la vivenda lligada als nivells socio-econòmics de les famílies.
- Consum de drogues dels joves i facilitat d'accés.
- Resorgiment de bandes i racisme.
- Dificultat per incidir en la franja de 14-19 anys. Dificultat perquè s'apropin als centres.
- Necessitat de la figura del mediador.

Nivell d'instrucció i situació laboral i professional

- Precarietat laboral de les famílies, sobretot de les famílies immigrants, i manca d'atenció als infants/joves.
- Precarietat laboral dels joves.
- Manca de participació de les famílies, bé sigui per manca de temps, per desinterés, per manca de cultura participativa.
- Baix nivell d'instrucció de la població en general i no millora del mateix al llarg dels anys. Caldria veure quin grau de competència lingüística adquireixen els joves.
- Nivell absentisme escolar d'ESO.
- No graduació dels nois/es de secundària. Orientació laboral, transició escola-treball.
- Situació dels menors i joves nouvinguts. Desatenció als nens i joves.

Treball conjunt

- Manca de comunicació entre els professionals i centres (escoles, entitats, associacions...).

3. Tema prioritzat i aspecte en els que cal incidir per abordar-lo

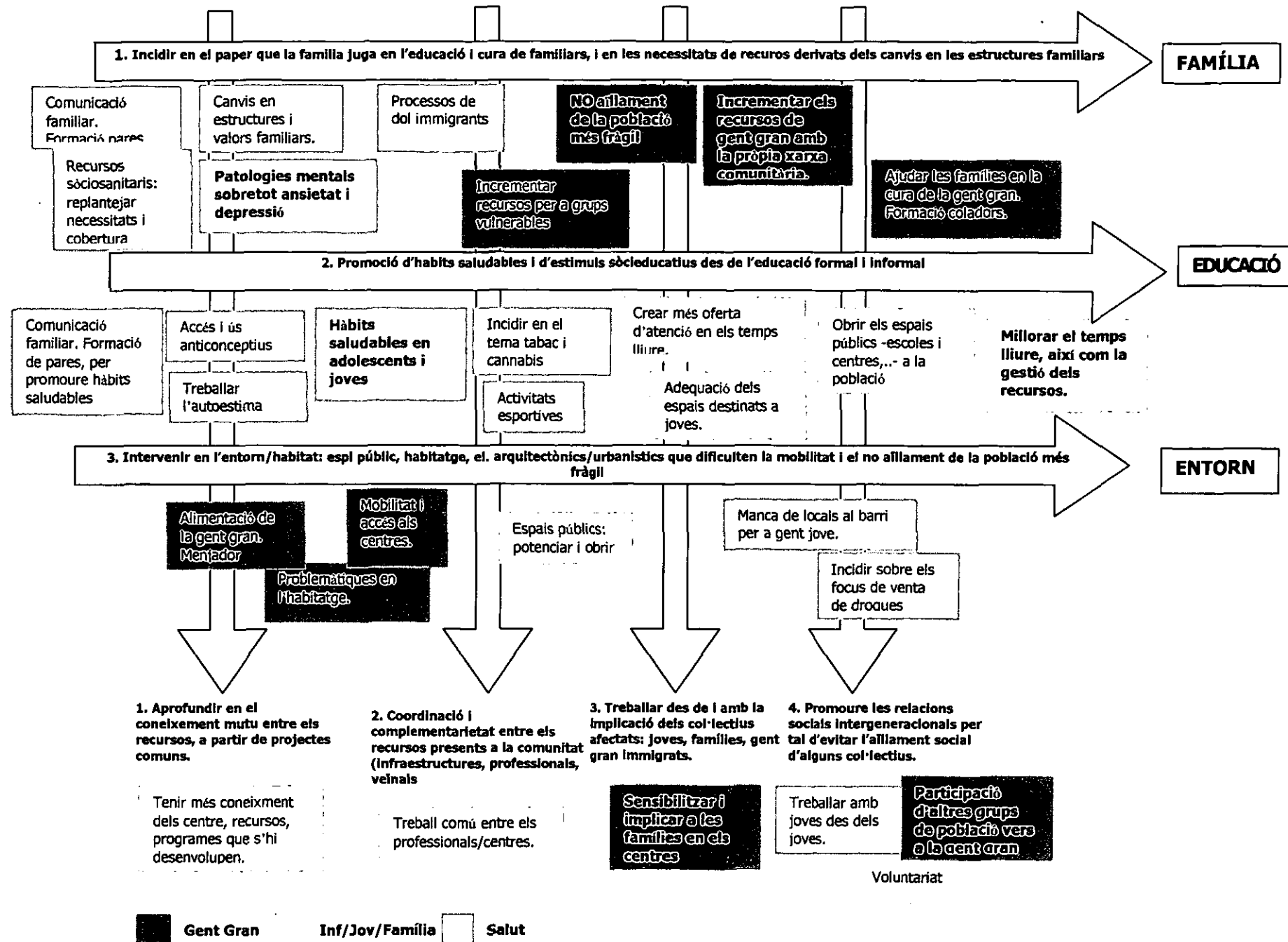
Millorar el temps lliure dels infants, adolescents i joves, així com la gestió dels recursos.

- Comunicació entre els professionals/centres: no parlem simplement de coordinació, sinó de cercar objectius comuns i concrets (treball conjunt) per tal de no cremar processos.
- Realitzar més activitats conjuntes. Aniria llegat amb el punt anterior.
- Fer un esforç per part dels professionals de sortir dels propis centres.
- Tenir més coneixement dels centres existents, programes que s'hi desenvolupen, referents professionals, etc.
- Potenciar els espais públics del barri.
- Obrir els espais públics (escoles, centres...) a la població, per el que és necessari la implicació de l'administració.
- Treballar el voluntariat: captació de joves universitaris, formació al voluntariat...
- Analitzar l'adequació dels espais destinats a joves.
- Conèixer la realitat amb profunditat per tal de prioritzar necessitats, sobretot en temes concrets on l'aportació dels diferents professionals és clau. Ex: situació dels infants immigrants.
- Crear més oferta d'atenció en els temps lliure.

4. Propera trobada i repesant per a la comissió coordinadora

S'acorda que la segona sessió de treball de la comissió infància, adolescència i família sigui el dijous dia 4 de novembre de 9.30 a 11.30 hores a l'Escola Font d'en Fargas (c/Nostra Senyora del Pilar s/n). El lloc de les sessions es farà de forma rotativa.

S'escull com a representants per a la comissió coordinadora en José Ramón Ubieto i en Raúl Leronés. La primera trobada de la comissió coordinadora tindrà lloc el dia 18 d'octubre de 2004, de 13.00 a 15.00 hores. Lloc: Biblioteca Juan Marsé C/Murtra s/n

PROJECTE DE BARRI

Resultats de la segona sessió de treball amb les comissions
Octubre 2004

OBJECTIUS

1. Presentar i consensuar la proposta de treball conjunt: línies de treball
2. Definir el mapa d'actors potencialment implicats en el desenvolupament de cada línia substantiva (tenint en compte els de procés), i tipus d'implicació.

DINÀMICA DE TREBALL

1. Presentació
 - Recordatori del procés i dels objectius de la dinàmica de la sessió.
 - Presentació de la dinàmica i de la proposta de transversalització (veure quadre).
 2. Torn obert de paraula
 - a. Comentaris i matisos a la proposta de tema i línies de treball.
 3. Treball en parelles
 - a. Exercici de reflexió sobre el possible paper/s dels diferents actors comunitaris en funció de les línies substantives i de procés.
 - b. Exposició a la resta del grup. Anotació d'aquests en un paperògraf.
 4. Debat
 - a. Agrupació i identificació de les idees més fortes.
 - b. Consens del grup.
 5. Tancament de la sessió.
 - a. Calendari de la tercera sessió de treball de la comissió.
-

Representants comissions temàtiques: Anna Roig (comissió de gent gran), Jaume Serrano (comissió de salut), Jose Ramón Ubieto i Raúl Leronés (comissió d'infància, adolescència i família).

Membres Associació Carmel Amunt: Marta Blanch (Fundació Els Tres Turons), Meche Butrón (CEJAC), Mercedes Yubero (Fundació Adsis), Fina Contreras (Càritas-Secció Carmel), Raúl Leronés (Centre Juvenil Martí-Codolar), Àngel González (Club de Bolos Leoneses d'Horta).

Assessor del Pla Comunitari Marco Marchioni.

Assessors del Projecte de barri Joel Martí i Loli Castillejas.

Equip Comunitari Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce.

GENT GRAN

2a Sessió de treball. 26 d'octubre de 2004
12.30-14.30 hores. CAP Carmel

PARTICIPANTS

Anna Roig Treballadora social del CAP Carmel
Carne Colomer Infermera del CAP Carmel
Rosa Gurpegui Infermera del CAP Carmel
Mireia Gabernet Estudiant treball social en pràctiques CAP Carmel
Maica Mas Infermera del CAP Carmel
Yolanda Fierro Dir. Centre de Serveis Socials del Carmel
Àngels Dret Directora del Casal d'Avis Horta I
Sandra Cavanillas Treballadora social Residència, Centre de dia i Casal d'avis d'Horta II
Jordi Fornés Treballador social CAP Horta
Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce Equip comunitari Carmel Amunt

Absents/ Escusats

Fina Contreras Responsable Càritas Diocesana de Barcelona-Secció Carmel

SÍNTESI DELS RESULTATS OBTINGUTS

1. **Presentació i consens de la proposta de treball conjunt: línies de treball transversals. Comentaris i matisos a la proposta.**

Es valora positivament les línies de treball transversal que es presenten i es comenta que recullen les aportacions de la primera sessió de les diferents comissions temàtiques.

2. **Paper/s dels diferents actors comunitaris en funció de les línies substantives i de procés.**

NOTA: Els actors "serveis culturals i de lleure" i "entitats professionalitzades prestadores de serveis" no existien com a tals durant aquesta sessió, varen ser modificats després de les aportacions del grup de treball i per tal de facilitar la comprensió dels actors a les sessions de treball de les comissions posteriors, és per això que aquests apartats són buits.

<i>Línies de procés</i>	<i>actors</i>	<i>Línia transversal substantiva 1 *</i>	<i>Línia transversal substantiva 2 *</i>	<i>Línia transversal substantiva 3 *</i>
<i>Connexió i complementació entre els recursos.</i>	<i>Administració</i>	- Promoure i donar suport a diferents iniciatives (campanyes informatives, de sensibilització, educatives, activitats lúdiques, etc.)		
		- Dotació pressupostària - Increment de recursos - Informació/difusió de la cartera de serveis - Recolzar diferents iniciatives - Ajudar a la integració dels diferents models de família - Recolzar les estructures d'organitzacions flexibles (flexibilitzar) - Facilitar les demandes a la població - Universalització dels recursos (accés i drets per tothom)	- Campanyes informatives sobre hàbits - Recolzament econòmic en campanyes educatives - Promoció d'activitats lúdiques - Suport a iniciatives i crear programes adequats a les demandes	- Promoure campanyes de sensibilització - Supressió de les barreres arquitectòniques - Facilitar canvi d'habitatge als avis que ho necessitin - Incorporar o millorar mobiliari específic - Fer els espais públics polivalents. Optimització de recursos
<i>Implicació dels col·lectius, potenciant l'autoorganització.</i>	<i>Serveis educatius</i>	- Implicar a les AMPAS/Formació de pares - Sensibilització/educació des de l'escola als nens/es vers la situació dels avis. - Treballar amb els nens/es la normalització de les diferents estructures familiars - Integrar en el projecte pedagògic de l'escola tot el tema del treball intergeneracional (valors) i amb les AMPAS	- Reforç d'hàbits saludables a TOTA la comunitat educativa (escoles, menjadors, AMPAS...) - Col·laboració i promoció en campanyes educatives - Assessorar, consensuar i informar de conductes de risc	- Educació viària i de mobilitat a la comunitat
	<i>Serveis socio-sanitaris socials</i>	- Promoció del voluntariat - Informar de les memòries, comptes, objectius, que s'ha aconseguit... a al població. Memòries públiques. Transparència - Detectar dependències i necessitats reals i canalitzar-les a les administracions.		
		- Formació de famílies: cuidadors, drogues... - Ajudar a la família a identificar necessitats - Sensibilitzar a les famílies dels nous canvis familiars - Fer una bona gestió dels recursos - Treballar amb la família la integració dels avis com a part d'ella - Donar suport tècnic (formació/informació) i emocional (acompanyament) a les famílies.	- Educació sanitària a tots els nivells (individual, grupal i comunitat) i a totes les edats - Creació de grups de suport - Crear i/o promoure activitats intergeneracionals	
	<i>Serveis culturals/ lleure</i>			
<i>Promoure relacions intergeneracionals.</i>	<i>Entitats Profs. Prest.Serveis</i>			
	<i>Associacions i grups veïnals</i>	- Captació de voluntaris - Promoure i acompanyar al voluntariat - Reivindicar recursos - Reconèixer i recolzar iniciatives veïnals espontànies - Canalitzar les propostes i queixes veïnals a les entitats		- Reivindicació en els Plens de Districte d'elements de millora urbanística - Recollir demandes de millora - Sensibilització sobre l'ús de l'espai públic
	<i>Col·lectius de població</i>	- Reivindicar recursos - Participar en les diferents iniciatives - Afavorir l'ajuda mútua		
	<i>PDC</i>	- Coordinar i aglutinar TOT plegat - Promotor de programes i vinculador de tots els actors - Seguiment de tot el procés comunitari		

* 1. El paper que la família juga en l'educació i cura de familiars, i en les necessitats de recursos derivades dels canvis en les estructures i valors familiars. 2. Promoció d'hàbits saludables i d'estímul socioeducatiu des de l'educació formal i informal. 3. Temes que fan referència a l'entorn/ habitatge: espai públic, habitatge, elements arquitectònics/ urbanístics que dificulten la mobilitat, i el no aïllament, etc.

3. Data de la tercera sessió de treball.

Informació de la propera reunió de la comissió coordinadora

S'acorda que la tercera sessió de treball de la comissió de gent gran sigui el dilluns dia 29 de novembre de 12.30 a 14.30 hores al La Residència, Centre de dia i Casal d'Horta II, c/Josep St. Genís s/n.

La propera trobada de la comissió coordinadora tindrà lloc el dia 22 de novembre de 2004, de 13.00 a 15.00 hores. Lloc: Biblioteca Juan Marsé c/Murtra s/n

SALUT

2a Sessió de treball. 3 de novembre de 2004
13.00-15.00 hores. Fundació Els Tres Turons

PARTICIPANTS

Jaume Serrano Doctor CAS Sacedón
Isabel Montaner Doctora CAP Carmel
Montser Pujol Doctora CAP Carmel
Rosa Casademón Pediatra CAP Carmel
Antonia Ollero Infermera CAP Carmel
Rosa Gurpegui Infermera CAP Carmel
Rosa de la Iglesia Infermera CAP Carmel
Marta Blanch Treballadora social Fundació Els Tres Turons
Jordi Fornés Treballador social CAP Horta
Miquel Àngel Casanova Doctor CAP Horta
Concha Díez Infermera CAP Horta
Carne Castillo Infermera CAP Horta
Lourdes Egea i Isabel Ustrell Equip salut comunitària-Agència de Salut Pública
Imma Izquierdo Equip comunitari Carmel Amunt

Absents/Excusats

Cristina Oller Treballadora social CSMA
Marta Dot Psicòloga CSMIJ
Belén Jordà Doctora ASSIR (Assistència sexual i reproductiva)

SÍNTESI DELS RESULTATS OBTINGUTS

1. Presentació i consens de la proposta de treball conjunt: línies de treball transversals. Comentaris i matisos a la proposta.

Es valora positivament les línies de treball transversal que es presenten i es comenta que recullen les aportacions de la primera sessió de les diferents comissions temàtiques.

2. Paper/s dels diferents actors comunitaris en funció de les línies substantives i de procés.

Línies de procés	actors	Línia transversal substantiva 1 *	Línia transversal substantiva 2 *	Línia transversal substantiva 3 *
Coneixement mutu des de projectes comuns.	Adminis-tració	- Facilitar recursos - Ampliació de la xarxa i universalització - Donar a conèixer i accessibilitat - Coneixement de la realitat: adaptació, planificació, resposta àgil, ser sensibles a les necessitats - Promoure campanyes publicitàries institucionals de sensibilització		
			- Crear ambients favorables . - Polítiques públiques - Programes integrats	- Fer complir la legislació actual - Adaptació a les polítiques urbanístiques.
	Serveis educatius	- Incloure valors intergeneracionals en el currículum escolar - Promoure treball i trobades entre AMPAS i educadors - Promoure la participació i l'associacionisme		
		- Implicar la família - Definir tasques i recursos - Complement educatiu de la família	- Temps pel reciclatge i la formació - Temps per la transmissió a les famílies - Motivació dels professionals, agens de salut - Promoure activitats grupals per fomentar valors (solidaritat, companyenisme, responsabilitat, compromís...)	- Definir necessitats per optimitzar els recursos - Fomentar una educació cívica
Coordina-ció i com-plementa-rietat entre els recursos.	Serveis socio-sanitaris socials	- Integrar la prevenció, detecció i derivació adequada i pertinent dins la feina cotidiana - Realitzar educació per la salut - Promoure el voluntariat - Promoure altres iniciatives: grups d'ajuda mútua, autoajuda.... - Donar suport als cuidadors - Dinàmica dels temps, buscar espais per explorar hàbits i situacions de risc - Denunciar les situacions/manca de recursos i reorganització		
	Serveis culturals/ lleure	- Facilitar els recursos i promocionar-los - Adequar l'oferta a les necessitats incorporant a la població en la creació d'aquesta oferta/ fomentar la participació en el disseny de l'oferta - Facilitar l'accessibilitat als espais/facilitar barreres tan de tipus arquitectònic com socials, econòmiques... - Augmentar i diversificar l'oferta - Rentabilitat dels recursos/polivalència		
	Entitats Públiques Prest.Servis	- Integrar en el treball contidià la prevenció, detecció i derivació adequades - Donar-se a conèixer al barri. Difusió - Complementar les tasques dels Serveis Socials públics - Promoció de les activitats/tasques		
	Associacions i grups veïnals	- Implicar a la població - Fomentar la participació veïnal - Control dels altres actors - Reivindicació - Fomentar el voluntariat - Informar de les situacions de risc		
Implicació dels col·lectius, potenciant autoorga-nització.				- Denunciar anomalies - Canalitzar les demandes i situacions
	Col·lec-tius de població	- Estar coordinats amb d'altres entitats - Col·laborar en el que li toqui - Preocupar-se d'estar representat - Donar suport /solidaritat/facilitar informació de situacions concretes - PARTICIPACIÓ ACTIVA		
	PDC	- Coordinació amb les entitats i grups - Paper reivindicatiu - Seguiment i control - Dinamització i creació de xarxes - Donar a conèixer recursos informals		
Promoure relacions intergene-racionals.				

* 1. El paper que la família juga en l'educació i cura de familiars, i en les necessitats de recursos derivades dels canvis en les estructures i valors familiars. 2. Promoció d'hàbits saludables i d'estímul sòcioeducatius des de l'educació formal i informal. 3. Temes que fan referència a l'entorn/ habitat: espai públic, habitatge, elements arquitectònics/ urbanístics que dificulten la mobilitat, i el no aïllament, etc.

3. Data de la tercera sessió de treball.

Informació de la propera reunió de la comissió coordinadora

S'acorda que la tercera sessió de treball de la comissió de salut sigui el dimarts 30 de novembre de 13.00 a 15.00 hores al CAP d'Horta c/Lisboa s/n.

La propera trobada de la comissió coordinadora tindrà lloc el dia 22 de novembre de 2004, de 13.00 a 15.00 hores. Lloc: Biblioteca Juan Marsé c/Murtra s/n

INFÀNCIA, ADOLESCÈNCIA I FAMÍLIA

2a Sessió de treball. 4 de novembre de 2004

9.30-11.30 hores. CEIP Font d'en Fargas

PARTICIPANTS

Montserrat Garí Dir. Escola Bressol Tris-Tras
Glòria Blassy Dir. Escola Bressol Albí
Núria Fontanals Dir. Escola Bressol Xarlot
Toni Solé Cap d'estudis CEIP El Carmel
Nèlida Portela Dir. CEIP Coves d'en Cimany
Lluïsa Terrades Dir. CEIP Font d'en fargas
Manel Belda Dir. IESM Ferran Tallada
Jordi Noya IESM Ferran Tallada
Daniel Juan Fundació Adsis
Raúl Leronés Dir. Centre Juvenil Martí Codolar
Montse Pujol i Núria Carreño Responsables Pretaller
Lluïsa Carrillo Responsable Punt d'informació de Bocanord
José Ramón Ubieto Psicòleg i coordinador d'interxarxes
Laura Educadora Serveis Socials del Carmel
Imma Izquierdo Equip comunitari Carmel Amunt

Absents/ Escusats

Ludoteca Arimel
Centre Infantil La Torre
CEIP Taxonera
Xavier Chavarria

SÍNTESI DELS RESULTATS OBTINGUTS

1. Presentació i consens de la proposta de treball conjunt: línies de treball transversals. Comentaris i matisos a la proposta.

Es valora positivament les línies de treball transversal que es presenten i es comenta que recullen les aportacions de la primera sessió de les diferents comissions temàtiques.

2. Paper/s dels diferents actors comunitaris en funció de les línies substantives i de procés.

Línies de progrés	actors	Línia transversal substantiva 1 *	Línia transversal substantiva 2 *	Línia transversal substantiva 3 *
Conèixerment mutu des de projectes comuns.	Administració	- Facilitar recursos: econòmics, humans, materials, espais... - Reorganitzar recursos i fer un seguiment d'aquests - Conèixer la realitat dialogant amb els tècnics, població...		
		- Revisió de necessitats de les famílies i revisió de recursos - Creació d'Escoles Bressol (tenir en compte els horaris laborals, nous canvis familiars)	- Incidir en la programació dels mitjans de comunicació. Evitar la programació basura	
	Serveis educatius	- Coordinació amb les entitats i grups - Buscar canals de comunicació amb les famílies - Crear espais de trobada amb mares i pares - Treballar l'educació en VALORS		
Coordi-nació i comple-menta-rietat entre els recursos.		- Conèixer i acompanyar processos	- Coordinació entre escoles i línies de treball conjunts	
	Serveis socio-sanitaris socials	- Creació de serveis de proximitat centrats en la cura d'infants - Taller de mares i pares	- Tenir professionals de serveis socials de referència en els centres educatius amb més dedicació o crear dins dels centres aquesta figura per fer seguiment a famílies en risc	
Implica-ció dels col·lectius, poten-ciant autoorga-nització.	Serveis culturals/ lleure	- Saber aglutinar a tota la població - Adequar l'oferta a les necessitats específiques de determinades situacions, preus assequibles, horaris... - Evitar les activitats de consum (cultura=consum) i fomentar les activitats educatives - Crear oferta de cap de setmana - Creació d'activitats en els espais públics oberts - Assegurar que l'oferta arribi. Difusió		
	Entitats Profes. Prest.Serveis	- Promoure les activitats extraescolars		
Promou-re relaci-ons inter-generacio-nals.	Associacio ns i grups veïnals	- Aglutinar les demandes de la població - Promoure el voluntariat - Promoure grups d'autoajuda - Reivindicar i promoure demandes - Creació d'equips d'intercomunicació		
	Collectius de població	- Exercir de ciutadà responsable		
	PDC	- Coordinar i donar coherència a les actuacions que es fan - Diagnosticar la realitat		

* 1. El paper que la família juga en l'educació i cura de familiars, i en les necessitats de recursos derivades dels canvis en les estructures i valors familiars. 2. Promoció d'hàbits saludables i d'estímul sòcioeducatius des de l'educació formal i informal. 3. Temes que fan referència a l'entorn/ habitat: espai públic, habitatge, elements arquitectònics/ urbanístics que dificulten la mobilitat, i el no aïllament, etc.

3. Data de la tercera sessió de treball.

Informació de la propera reunió de la comissió coordinadora

S'acorda que la tercera sessió de treball de la comissió d'Infància, adolescència i família sigui el dijous 2 de desembre de 9.30 a 11.30 hores a l'Espai Jove Boca Nord c/Agudells 37-45.

La propera trobada de la comissió coordinadora tindrà lloc el dia 22 de novembre de 2004, de 13.00 a 15.00 hores. Lloc: Biblioteca Juan Marsé c/Murtra s/n.

Carmel Amunt

Cap a un projecte de barri

Síntesi de les dues primeres sessions de treball amb les comissions

Novembre 2004

Introducció

Pla de Dinamització Comunitari del Carmel: Carmel Amunt

Cap a un projecte de barri

Què entenem per projecte de barri

Objectius

Disseny metodològic

Resultats previstos

Participants

Resultats del procés

Línies de treball transversals

Actors potencialment implicats i tipus d'implicació

Proposta de treball

Cap a on anem?

Pla de treball novembre-desembre

Sociograma del procés

Entitats promotores de Carmel Amunt: Fundació Adsis, Centre Juvenil Martí-Codolar, CEJAC, Club de Bolos Leoneses d'Horta, Càritas Diocesana de Barcelona-Secció Carmel, Fundació Els Tres Turons.

Assessor del Pla Comunitari Marco Marchioni

Assessors del Projecte de barri Joel Martí i Loli Castilleja

Equip Comunitari Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce

Membres dels equips tècnics dels recursos participants (detall al document)

Introducció

Aquest document pretén explicar el procés de treball que des de **Carmel Amunt** s'ha volgut impulsar al barri. Aquest procés al que nosaltres anomenem **projecte de barri** ha aglutinat un bon nombre de professionals i recursos del territori que mitjançant una metodologia participativa han elaborat unes primeres línies de treball.

Aquest document no és una proposta definitiva sinó que pretén ser un **document de treball obert** que engresqui a nous participants i ens permeti seguir avançant en la definició del projecte de barri. Cal entendre que estem parlant d'un procés que vol donar cabuda i comptar amb tothom però que com a tal, té les seves fases de desenvolupament. Alguns hem estat més implicats en les fases inicials del procés, però ara cal fer del projecte de barri una realitat de tots i per tots, els serveis, les associacions, els veïns/es, l'administració.

Pla de Dinamització Comunitari del Carmel: Carmel Amunt

L'any 1999 un grup d'entitats i associacions del barri van començar un procés de treball conjunt amb la finalitat d'impulsar un **Pla Comunitari en el barri del Carmel**. Durant aquests anys s'ha vist la necessitat de constituir una associació- **Carmel Amunt**- per a avançar en el procés iniciat i obert a totes les entitats, associacions, veïns i veïnes del territori.

El Pla Comunitari pretén posar en marxa processos a mig i llarg termini de millora de les condicions de vida del barri del Carmel, comptant amb la participació tots el protagonistes de la comunitat, és a dir, la població, administracions i recursos tècnics -professionals.

La integració dels esforços i la responsabilitat compartida de les diferents administracions públiques, de les entitats, agents socials i de les persones que participen són la clau per a lluitar contra la fragmentació i desestructuració social i per a la potenciació d'una major cohesió social en la nostra societat.

En aquest context les xarxes socials existents poden aportar elements reals i concrets molt importants, però és sobretot la participació directa de la ciutadania d'un territori i la seva organització, profundament oberta i democràtica, la que pot dur endavant el seu propi projecte de "millora de les condicions de vida".

Al concepte genèric de "millora de les condicions de vida" atribuïm un valor global que pot arribar a abastar diferents conceptes tals com: "sostenibilitat no només econòmica sinó humana i social", "solidaritat", "paritat d'oportunitats", "absència de discriminació de qualsevol tipus", "democràcia participativa", "lluita contra l'alienació", "participació individual i col·lectiva" i "implicació dels tres protagonistes cadascun en el seu paper i en relació correcta amb els altres".

Així doncs, **Carmel Amunt** no intenta definir només una associació, ni una realitat física, defineix especialment una manera comunitària de fer, de trobar-se al carrer, de plantejar-se els problemes i les seves solucions. Un espai que ens permeti elaborar propostes creatives de desenvolupament comunitari en el nostre barri.

Cap a un projecte de barri

Què entenem per projecte de barri

L'any 2001 el Pla Comunitari del Carmel va elaborar un diagnòstic comunitari que, des d'una metodologia participativa, va permetre engegar el Pla i donar coherència a les actuacions fins ara realitzades. Aquest diagnòstic ha estat fins ara punt de referència per a molts recursos del territori.

Entenem per **projecte de barri** un procés de reflexió participatiu de recollida i anàlisi d'informació d'una comunitat o d'un territori concret que ens ha de permetre consensuar col·lectivament unes línies de treball a mig-llarg termini. Aquest procés de reflexió ha de suposar per tots nosaltres una experiència de treball positiva i una millora en el treball global que ens permetin fer una projecció sostenible al llarg del temps.

El **Projecte de Barri** vol posar l'accent en trobar formes de treball comunitàries que permetin trobar solucions a problemes que no poden ser abordats des de les organitzacions/ institucions i col·lectius per separat. El Pla comunitari pretén aglutinar iniciatives, projectes i recursos per treballar objectius comuns i prioritzar aquells que siguin urgents i consensuats.

Objectius

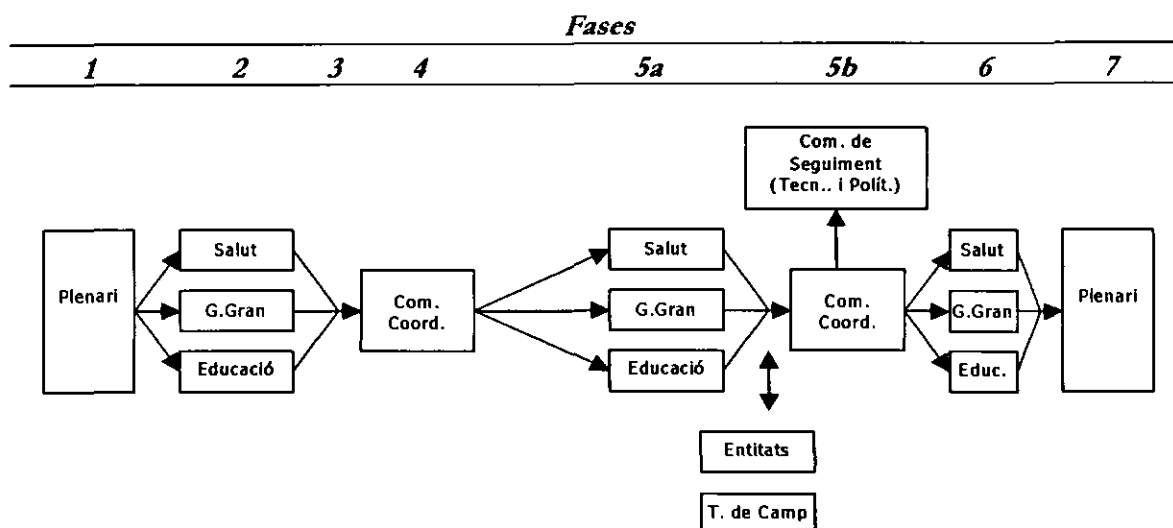
1. Implicar les diferents xarxes i comissions de treball del territori en un procés de treball col·lectiu que permeti consensuar i definir línies de treball conjunt a mig i llarg termini.
2. Incorporar a la població en el procés comunitari donant cabuda a la participació en el Pla en les seves diverses formes.
3. Consolidar el treball amb ambdues administracions i compartir una realitat comuna que faci possible un treball sostenible i a llarg termini en el territori.

Disseny metodològic

La metodologia pel diagnòstic comunitari que s'ha dissenyat es concreta esquemàticament en varies fases:

1. Constitució de comissions (temàtiques i de coordinació)
2. Priorització de temes de treball per àmbits segons comissions temàtiques.
3. Reculls d'informació
4. Elaboració d'una proposta de treball coordinada a partir dels tres diagnòstics temàtics
5. Devolució i aprofundiment en els diagnòstics:
 - a. Amb les comissions de treball.
 - b. Interlocució amb administracions i entitats ciutadanes.
6. Concreció de línies de treball.
7. Tancament i presentació final.

En el mapa següent es presenta l'estructura metodològica d'aquestes fases.

Resultats previstos

Es treballarà amb vistes a **tot el curs 04/05**. Es tracta d'avançar, durant aquest període, en la concreció de línies de treball que donin resposta a les principals necessitats detectades, al ritme que sigui pertinent en cada cas. El període juliol-desembre té com a objectiu orientar organitzativament i acotar temàticament aquest procés.

1. Elaborar un document de treball a mig-llarg termini que incorpori tots els sectors i edats i que pugui convertir-se en element dinamitzador a l'hora d'abordar altres problemàtiques. Aquest document ha de ser una proposta de treball oberta, interdisciplinària i transversal, que integri la participació i treball dels diferents recursos, dels veïns i veïnes i que compti amb el recolzament i acompanyament de les administracions. Això és el que anomenem Projecte de Barri.
2. Elaborar una guia de recursos (entitats, associacions, serveis i equipaments) del territori on es contemplin els diferents programes, serveis, etc. que es desenvolupen i que pugui estar a disposició de tota la comunitat.
3. Impulsar una publicació periòdica de fulls informatius que recullin el treball de les diferents comissions (tècniques i/o de veïns) i que serveixin com a vehicle de comunicació, coordinació o com a possible via per iniciar noves relacions i mecanismes de participació.
4. Potenciar el sentiment de pertinença al barri i conscienciar els membres de la comunitat perquè esdevinguin protagonistes dels processos de canvi que afectin al seu territori, tot impulsant iniciatives col·lectives que suposin per a tots experiències enriquidores i de compromís.

Participants

A continuació es presenta la relació de recursos que han participat en aquesta primera fase del projecte i que formen part de les diferents comissions. Es plantegen les comissions com a grups promotors d'aquest procés de reflexió i per tant, resta obert a noves incorporacions. L'objectiu és la participació de tothom.

a) Comissió d'Infància, adolescència i família

Montserrat Garí Dir. Escola Bressol Tris-Tras
Glòria Blassy Dir. Escola Bressol Albí
Toni Solé i Francesca Massó Cap d'estudis i Dir. CEIP El Carmel
Nèlida Portela Dir. CEIP Coves d'en Cinyany
Lluïsa Terrades Dir. CEIP Font d'en fargas
Jordi Noya IES Ferran Tallada
Daniel Juan Fundació Adsis
Raül Leronés Dir. Centre Juvenil Martí-Codolar
Montse Pujol i Núria Carreño Responsables Pretaller
Gemma Magrinyà Responsable Ludoteca Arimel
Lluïsa Carrillo Responsable Punt d'informació de Boca Nord
José Ramón Ubieto Psicòleg i coordinador d'interxarxes
Centre Infantil La Torre
Núria Fontanals Escola Bressol Xarlot
Xavier Chavarría Inspector d'ensenyament de la zona fins al curs 2003/04 i expert en temes d'educació

b) Comissió de Salut

Jaume Serrano Doctor CAS Sacedón
Isabel Montaner Doctora CAP Carmel
Montse Pujol Doctora CAP Carmel
Rosa Casademón Pediatra CAP Carmel
Antonia Ollero Infermera CAP Carmel
Rosa Gurpegui Infermera CAP Carmel
Natàlia Cabeza Resident CAP Carmel
Toni Ribas Resident CAP Carmel
Marta Blanch Treballadora social Fundació Els Tres Turons
Jordi Fornés Treballador social CAP Horta
Miquel Àngel Casanova Doctor CAP Horta
Maribel Passarín i Maribí Peldaña Equip salut comunitària-Agència de Salut Pública
Cristina Oller Treballadora social CSMA
Marta Dot Psicòloga CSMIJ
Belén Jordà Doctora ASSIR (Assistència sexual i reproductiva)

c) Comissió de Gent gran

Anna Roig Treballadora social del CAP Carmel
Carme Colomer Infermera del CAP Carmel
Rosa Gurpegui Infermera del CAP Carmel

Mireia Gabernet Estudiant treball social en pràctiques CAP Carmel

Maica Mas Infermera del CAP Carmel

Jordi Fornés Treballador social CAP Horta

Yolanda Fierro Dir. Centre de Serveis Socials del Carmel

Àngels Dret Directora del Casal d'Avis Horta I

Sandra Cavanillas Treballadora social Residència, Centre de dia i Casal d'avis d'Horta II

Fina Contreras Responsable Càritas Diocesana de Barcelona-Secció Carmel

d) Comissió coordinadora

Representants comissions temàtiques: Anna Roig (comissió gent gran), Jaume Serrano (comissió salut), José Ramón Ubieta i Raúl Lerones (comissió d'infància, adolescència i família).

Membres Associació Carmel Amunt: Marta Blanch (Fundació Els Tres Turons), Meche Butrón (CEJAC), Mercedes Yubero (Fundació Adsis), Fina Contreras (Càritas-Secció Carmel), Raúl Lerones (Centre Juvenil Martí-Codolar), Àngel González (Club de Bolos Leoneses d'Horta).

Assessor del Pla Comunitari Marco Marchioni

Assessors del Projecte de barri Joel Martí i Loli Castilleja

Equip Comunitari Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce

Resultats del procés

Línies de treball transversals

Les **línies de treball** són la síntesi en forma d'objectius i amb criteris de transversalitat, cooperació i complementarietat de totes les aportacions. Diferenciem dos tipus de línies transversals:

- D'una banda, els **objectius substantius**, que fan referència a aquells aspectes referits a les condicions de vida de la població que es volen abordar.
- De l'altra, els **objectius de procés**, que fan referència a la forma com es desenvoluparan les línies de treball i al paper i implicació dels diferents recursos del barri.

Les línies substantives fan referència a l'optimització i creació dels recursos necessaris que incideixen en el conjunt de valors i actituds que estructurin els hàbits de les persones i dels col·lectius, i que es tradueixen en QUALITAT DE VIDA.

Entenem que aquests recursos poden ser de caràcter:

- **Promocional**, es a dir, que afavoreixin estils de vida saludables.
- **Preventiu**, per anticipar situacions de risc o conflicte.
- **D'atenció de necessitats no cobertes**, que suposen la intervenció i el suport en forma de nous recursos o intervencions, o noves formes de relació entre els recursos existents.

1. *El paper que la família juga en l'educació i cura de familiars, i en les necessitats de recursos derivades dels canvis en les estructures i valors familiars.*

Aquest tema hauria de permetre abordar aspectes que preocupen com les malalties mentals, l'aïllament social de determinats col·lectius i la corresponsabilització dels pares amb fills i grans.

2. *Promoció d'hàbits saludables i d'estímul sòcioeducatiu des de l'educació formal i informal.*

Especialment en aquells aspectes que fan referència a: hàbits alimentaris, consum de drogues, conductes sexuals de risc, activitat física, cultura i civisme.

3. *Temes que fan referència a l'entorn/habitat: espai públic, habitatge, elements arquitectònics/urbanístics que dificulten la mobilitat, i el no aïllament, etc.*

Aquest també hauria d'incloure els usos negatius que es fan de l'espai públic i en els quals s'hauria d'intervenir (venta drogues).

Les línies de procés fan referència a la millora del treball CONJUNT entre els recursos i col·lectius presents al territori, aquestes apunten a al reconeixement mutu, la complementarietat, i la corresponsabilitat. Aquestes es tindran en compte en cadascuna de les línies substantives.

1. *Aprofundir en el coneixement mutu entre els recursos existents a partir de la realització de projectes comuns.*
2. *Coordinació i complementarietat entre els recursos presents a la comunitat (infraestructures, professionals veïnals).*
3. *Treballar des de la implicació dels col·lectius afectats: joves, famílies, gent gran, immigrants.*
4. *Promoure les relacions socials intergeneracionals per tal d'evitar l'aïllament social d'alguns col·lectius.*

Actors potencialment implicats i tipus d'implicació

A partir de les línies de treball substantives s'ha definit el mapa d'actors potencialment implicats en el desenvolupament de cada línia i tipus d'implicació, tenint en compte les línies de procés.

El que es presenta és un recull consensuat sobre algunes de les aportacions que poden fer els diferents actors al projecte de barri i per tant, no són les úniques.

S'exposen les aportacions transversals de les comissions temàtiques, és a dir, aquelles en les que totes les comissions coincideixen respecte al que poden aportar cada un dels actors per a cada una de les línies. En la majoria dels casos les aportacions i el paper dels actors és el mateix en les tres línies. També es fa referència a aquelles en les que s'ha arribat a un consens per cadascuna d'elles.

Administració

- Reconèixer el Pla Comunitari com a interlocutor i agent polític, planificant les diferents iniciatives que es desenvolupen en el territori tenint en compte el PC i informant i fent difusió dels recursos del territori, serveis, projectes que es desenvolupen, etc.
- Facilitar la implicació institucional dels serveis en el Pla, és a dir, la implicació dels propis serveis així com la implicació institucional dels mateixos.
- Facilitar recursos econòmics i humans a les diferents iniciatives conjuntes promogudes per els recursos del territori.
- Apropament a la realitat i al treball dels diferents professionals/recursos del territori (punts forts i febles) per tal de potenciar i/o millorar aquells aspectes que reverteixen en una millora qualitativa de la comunitat, tot reorganitzant i /o augmentant els recursos per a fer front a les noves situacions.

Línia 1

- Aprofundir en el coneixement de les necessitats de la població i els nous models /estructures socials i facilitar els recursos adequats.

Línia 3

- Promoure campanyes de sensibilització sobre l'ús dels espais públics i fer complir la legislació actual.
- Atendre les demandes relacionades amb la supressió de barreres arquitectòniques, millora del mobiliari urbà, etc.
- Facilitar i promoure els espais públics com a polivalents.

Serveis educatius

- Integrar en el projecte pedagògic dels centres l'educació en valors i el treball intergeneracional.
- Promoure la participació de les famílies, cercant espais de trobada i canals de comunicació adients per afavorir una adequada implicació.
- Coordinació amb els recursos del territori i foment de l'associacionisme.

Línia 1

- Promoure i recolzar a les AMPAs com a espai de participació i implicació de les famílies en l'educació dels seus fills, donant suport i acompanyament a les diferents inquietuds i iniciatives.

Línia 2

- Reforç d'hàbits saludables a TOTA la comunitat, incorporant un treball en els propis centres i promovent altres iniciatives conjuntes i/o coordinadament amb els recursos i agents socials del territori.

Línia 3

- Educar en valors que suposi una millora per a la comunitat, fomentant la mobilitat sostenible i les actituds cíviques i solidaries.

Serveis socials sociosanitaris

- Educació per la salut a tots els nivells (individual, grupal i comunitari) i a totes les edats.
- Promoció del voluntariat.
- Promoure la creació de grups de suport i d'ajuda mútua.
- Detectar dependències i necessitats reals de la població i derivació adequada a altres recursos i/o canalitzar-les a les administracions pertinents.

Línia 1

- Donar suport tècnic (formació/informació) a les famílies i també suport emocional (acompanyament) a les famílies que tenen a càrrec un familiar malalt.

Línia 2

- Promoure la creació de programes i activitats d'intergeneracionals.
- Cercar espais i la figura de nous professionals de referència per als centres educatius per a desenvolupar tasques de detecció d'hàbits no saludables i situacions de risc, tot afavorint la creació d'iniciatives amb un seguiment continuu.

Serveis culturals/lleure

- Desenvolupar programacions d'oci i cultura coordinadament amb els recursos del territori i amb la participació de la població per tal de possibilitar una oferta més àmplia i plural dirigida als diversos col·lectius de població.
- Desenvolupar activitats de dinamització cultural en espai públics oberts i generar oferta de cap de setmana per tal d'afavorir l'accés cultural i d'oci als col·lectius de població amb més dificultats i fomentar espais compartits que suposin una educació en valors responsable i solidària.
- Facilitar els recursos disponibles i afavorir espais polivalents.

Entitats Professionalitzades (educatives, culturals, etc.) prestadores de serveis

- Promoció de programes, serveis i activitats que atenguin les necessitats no cobertes per els recursos públics del territori i que suposin la suma d'esforços d'un treball integral i coordinat.
- Prevenció, detecció i derivació de situacions de risc als centres adequats.

Associacions i grups veïnals

- Activar el paper polític de la població, afavorint espais on els veïns/es siguin reconeguts com a actors potencials i futurs protagonistes dels canvis de millora.
- Promoure el voluntariat.
- Fomentar la participació veïnal i altres formes de participació solidària (grups d'autoajuda, reconeixement i recolzament a iniciatives veïnals espontànies...).
- Recollir i canalitzar les situacions de risc, anomalies i les demandes de millora de la població.

Col·lectius de població

- Participar activament en la millora del barri, tant des de la *dimensió individual* tot exercint una ciutadania responsable, amb consciència col·lectiva i solidària, com des de la *dimensió social*, col·laborant i/o implicant-se en les diferents iniciatives que es duen a terme des dels recursos del barri. (cadascú en la mesura que pugui).

Pla de Dinamització Comunitari

- Dinamització, coordinació i seguiment del procés comunitari.
- Aprofundir en el coneixement de la realitat i promoure iniciatives i/o programes conjunts entre els diferents actors comunitaris que permetin una millora qualitativa del territori.
- Facilitar espais de treball conjunt entre els diferents recursos i actors del territori (administracions, institucions, entitats i serveis públics i privats, i veïns).
- Afavorir el coneixement entre els recursos del territori, així com els diferents programes i serveis que desenvolupen.

Proposta de treball

Cap a on anem?

Creació, a proposta del Pla, d'un nou espai de treball **tècnic**, amb la funció de treballar de forma comunitària línies identificades i prioritzades. Aquest espai hauria d'assegurar la complementarietat entre els recursos, facilitant la seva relació i, per tant, el seu aprofitament. El treball ha de poder traduir-se en accions que donin resposta a les necessitats detectades, i no necessàriament han d'implicar nous recursos. La consolidació d'aquest espai pressuposa treballar en clau de procés a mig i llarg termini (hi ha qüestions que van sorgint i que és impossible abordar-les totes alhora, sense respectar els diferents ritmes existents). El projecte planteja treballar amb vistes a tot el **curs 2004/05**:

1a Fase: (Juliol 04- Gener 05). Punt de partida, reprenent i consensuant la informació que aporta el diagnòstic. Des d'una mirada global, es tracta de definir unes primeres línies de treball, reflexionar sobre què impliquen i plantejar les formes organitzatives més adients. Aquest procés ha de permetre un major coneixement entre els diferents recursos, d'acord amb el que s'ha anat manifestant al llarg del mateix. Un moment de síntesi d'aquesta fase serien unes Jornades que tinguessin un vessant formatiu, d'intercanvi d'experiències i de retorn del treball realitzat.

2a Fase: (febrer-març 05): S'aprofundeix en cadascuna de les línies: quins programes es porten a terme, què volem fer; ens coneixem més. Com es concreta el paper del Pla com a actor promotor.

3a Fase: (abril-juny 05): Comencem a articular el treball conjunt, dins la dinàmica comunitària, amb altres agents; ens posem a concretar la programació.

Aquest espai de treball conjunt haurà de dotar-se d'una **organització que permeti la seva operativitat**. Una possible proposta és que cada una de les línies substantives es treballin per comissions, les quals poden respondre a cada una de les línies de treball o optar per treballar amb les comissions creades. En tot cas, considerem que qualsevol proposta ha de ser debatuda i assumida pels participants i pel Pla.

Respecte als **objectius de procés**, caldria que la **comissió coordinadora** pogués tenir un paper important i facilitar d'aquesta manera el treball conjunt: sessions i ordres del dia, debats, formació, etc.. En aquesta comissió coordinadora, promotora del treball tècnic, hi participa l'Associació **Carmel Amunt** i, com a tal, ha de tenir-hi un cert lideratge.

Respecte a l'**equip comunitari**, i amb coherència amb el paper que juga el Pla en aquest procés, la seva funció és la facilitació del treball conjunt i la participació activa dels agents, des d'una mirada global i transversal. L'equip és qui assegura que el procés es doni, i per tant qui assumeix certa estratègia a curt, mig i llarg termini.

El paper que li atribuïm al **Pla Comunitari**, com a marc d'actuació, és el d'actor promotor del procés i alhora d'interlocució amb les institucions, des dels canals actualment oberts (**Com. Tècnica de Seguiment** i **Com. Institucional**). Des del Pla és des d'on s'ha proposat obrir una línia de treball amb els recursos per anar definint un projecte de barri; en aquest sentit, entenem que és el Pla qui assumeix la responsabilitat de donar eines i facilitar espais de treball conjunt perquè el treball comunitari és pugui portar a terme, així com també un paper propositiu. Amb tot, la concreció del seu paper és una qüestió important a abordar, sobretot en la segona fase d'aquest procés.

Pla de treball novembre-desembre

Objectius del treball amb les comissions:

- Validar i reflexionar sobre el treball fet fins ara (diagnòstic, definició de línies i actors), ajudant a socialitzar els objectius del projecte i els seus continguts.
- Reflexionar sobre el paper de cada recurs:
 - Què "se'm demana"? Què implica?
 - Com s'implica el meu recurs/servei més enllà de la meva participació individual en el procés?

(professionals dels serveis)

Objectius de treball fora de les comissions:

AMB ELS SERVEIS/RECURSOS

- Donar informació sobre el procés, clarificant aquells aspectes que no es vegin clars, afavorint la participació (**equip comunitari**).

- Identificar projectes, i programes que ja es realitzen al barri i que tenen que veure amb les línies de treball prioritzades (fitxes que es lliuraran als participants en les comissions i que hauran de retornar) (*equip comunitari i cada recurs*).
- Organització de les Jornades (*Com. Coordinadora*).

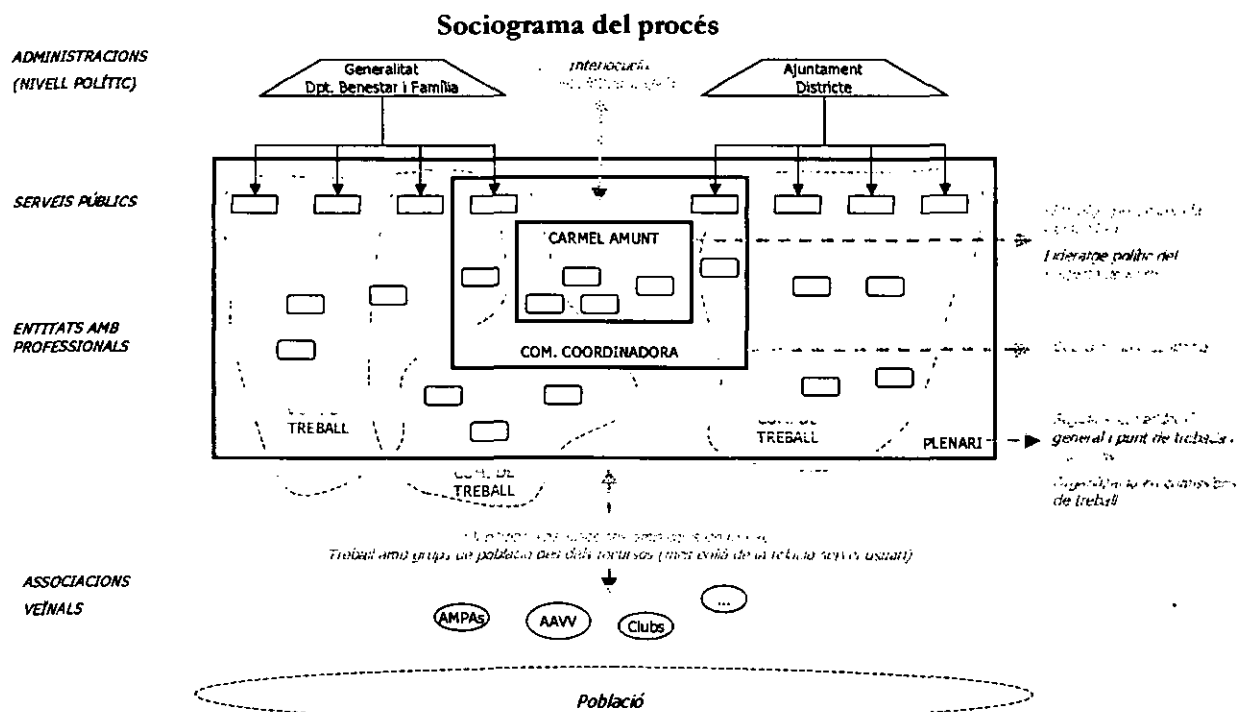
AMB LES INICIATIVES CIUTADANES; NO PROFESSIONALITZADES.

- Sondejar la seva possible participació futura en les línies que es plantegen (AMPAS, ASSOCIACIONS D'ALUMNES, etc.), sense exposar d'entrada de quina manera, ni a quins espais. Bàsicament es tracta de conèixer què estan fent, quines són les necessitats percebudes des de l'entitat i com estarien disposades a treballar-les. (*equip comunitari*).

AMB LES ADMINISTRACIONS

- Explicació del projecte i de la proposta de treball.
- Implicació de les administracions en els diferents aspectes que s'han plantejat a les comissions (recursos, implicació institucional, ...).

(*Carmel Amunt*).

PROJECTE DE BARRI

RESULTATS DE LA TERCERA SESSIÓ DE TREBALL AMB LES COMISSIONS
DESEMBRE 2004

OBJECTIUS

1. Presentar i debatre la proposta de treball conjunt: línies, papers dels actors i pla de treball durant el curs.
2. Reflexionar sobre què implica aquesta proposta per a cada servei/recurs.
3. Reflexió sobre com es voldria treballar tot això en el pla organitzatiu.

DINÀMICA DE TREBALL

1. Presentació de la sessió i devolució del pla de treball

2. Debat

El procés i la proposta de treball

- Com veiem el procés globalment?
- Quines expectatives en tenim?
- Quines oportunitats hi veiem? Potencialitats del treball conjunt amb els diferents nivells d'actors.
- Quines dificultats hi trobem?
- Els ritmes de treball. Com prioritzem els criteris de:
 - Necessitats de coneixement mutu
 - Necessitat d'obrir el procés a altres actors amb els seus propis ritmes, lògiques i interessos: administracions i associacions veïnals particularment
 - Necessitat de concretar accions i projectes

El paper dels serveis/recursos

- Què se'm demana?
- Què puc aportar?
- Quines haurien de ser les possibles estratègies d'implicació dels serveis? (implicació professionals, implicació servei:...)

L'organització del projecte

3. Síntesi

Entitats promotores de Carmel Amunt: Fundació Adsis, Centre Juvenil Martí-Codolar, CEJAC, Club de Bolos Leoneses d'Horta, Càritas Diocesana de Barcelona-Secció Carmel, Fundació Els Tres Turons.

Assessor del Pla Comunitari Marco Marchioni

Assessors del Projecte de barri Joel Martí i Loli Castilleja

Equip Comunitari Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce

Representants comissions temàtiques: Anna Roig (comissió de gent gran), Jaume Serrano (comissió de salut), José Ramón Ubieta i Raúl Lerones (comissió d'infància, adolescència i família).

Membres dels equips tècnics dels recursos participants (detall al document)

PARTICIPANTS DE TERCERA SESSIÓ DE TREBALL

COMISSIÓ DE GENT GRAN

29 de novembre de 2004. 12.30-14.30 hores. Casal d'Avis d'Horta II

Anna Roig Treballadora social del CAP Carmel
Yolanda Fierro Dir. Centre de Serveis Socials del Carmel
Sandra Cavanillas Treballadora social
Residència, Centre de dia i Casal d'avis d'Horta II
Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce Equip comunitari Carmel Amunt

Absents / Escusats

Jordi Fornés Treballador social CAP Horta
Carme Colomer Infermera del CAP Carmel
Rosa Gurpegui Infermera del CAP Carmel
Mireia Gabernet Estudiant treball social en pràctiques CAP Carmel
Maica Mas Infermera del CAP Carmel
Àngels Dret Directora del Casal d'Avis Horta I
Fina Contreras Responsable Càritas Diocesana de Barcelona-Secció Carmel

COMISSIÓ DE SALUT

30 de novembre de 2004. 13.00-15.00 hores. CAP Horta

Jaume Serrano Doctor CAS Sacedón
Montse Pujol Doctora CAP Carmel
Marta Blanch Treballadora social Fundació Els Tres Turons
Jordi Fornés Treballador social CAP Horta
Miquel Àngel Casanova Doctor CAP Horta
Concha Díez Infermera CAP Horta
Carme Castillo Infermera CAP Horta
Isabel Ustrell Equip salut comunitària-Agència de Salut Pública
Assumpta Pérez Treballadora social Centre de Serveis Socials Carmel
Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce Equip comunitari Carmel Amunt

Absents / Excusats

Cristina Oller Treballadora social CSMA
Marta Dot Psicòloga CSMIJ
Belén Jordà Doctora ASSIR (Assistència sexual i reproductiva)
Isabel Montaner Doctora CAP Carmel
Rosa Casademón Pediatra CAP Carmel
Antonia Ollero Infermera CAP Carmel
Rosa de la Iglesia Infermera CAP Carmel
Rosa Gurpegui Infermera CAP Carmel
Nàtalia Cabeza Resident CAP Carmel
Toni Ribas Resident CAP Carmel

COMISSIÓ D'INFÀNCIA, ADOLESCÈNCIA I FAMÍLIA

2 de desembre de 2004. 9.30-11.30 hores. Espai Jove Boca Nord

Toni Solé Cap d'estudis CEIP El Carmel
Nèlida Portela Dir. CEIP Coves d'en Gimany
Lluïsa Terrades Dir. CEIP Font d'en fargas
Jordi Noya IES Ferran Tallada
Raül Lerones Dir. Centre Juvenil Martí Codolar
Núria Carreño Responsable Pretaller
Oriol Díaz Responsable Ludoteca Arimel
Lluïsa Carrillo Responsable Punt d'Informació de Boca Nord
José Ramón Ubieta Psicòleg i coordinador d'interxarxes
Laura Reinoso Educadora Centre de Serveis Socials Carmel

Xavier Chavarría Inspector d'ensenyament de la zona fins al curs 2003/04 i expert en temes d'educació
Imma Izquierdo i Elisabeth Ponce Equip comunitari Carmel Amunt

Absents / Escusats

Montserrat Garí Dir. Escola Bressol Tris-Tras
Glària Blasi Dir. Escola Bressol Albi
Núria Fontanals Dir. Escola Bressol Xarlot
Daniel Juan Fundació Adsis
Centre Infantil La Torre

SÍNTESI DELS RESULTATS OBTINGUTS

1. El procés i la proposta de treball: expectatives, dificultats, oportunitats...

El procés es valora globalment molt positivament, ja que ha permès un millor coneixement entre els recursos, sobretot en quan a referents dels diferents centres.

En quan a expectatives, dificultats, oportunitats, etc. en tots tres grups es valora:

- Caldria *aprofundir en el coneixement dels diferents programes i serveis dels diferents recursos*. Es valora que el coneixement entre els recursos es faci a través del desenvolupament de projectes concrets.
- La *expectativa principal és definir accions-projectes concrets*. Hi ha una necessitat de resultats immediats i de materialitzar la producció teòrica *per evitar el desencant*. La segona i tercera fase del projecte (concreció) es veu molt llarga.
Des de la *comissió d'infància, adolescència i família* es comenta el desig de que aquest procés serveixi per a projectar una millor imatge del Carmel cap a l'exterior, i d'altra banda que serveixi per a que la població del barri valori els recursos del territori.
- Es veu com a *preocupació principal el com implicar a la població* en tot aquest procés comunitari. El tema de la participació de la població es veu com una dificultat del projecte, una limitació per part dels recursos i alhora com una oportunitat, un repte.

Degut a la població que atenen, des de la *comissió de salut* es parla d'obrir i possibilitar la participació de la població de tot Horta i si s'escau del districte.

Des de la *comissió d'infància, adolescència i família* es posa èmfasi en dinamitzar la participació i implicació de la població a través de l'acció, és a dir, dels projectes concrets.

Caldria clarificar el *paper del Pla* en quan al tema de la participació de la població ja que potser s'han generat falses expectatives. L'equip percep alguns temes que caldria aclarir tals com: Carmel Amunt representa a la població? es qui aporta la població als projectes? Serà qui treballarà la dinamització veïnal?

- Hi ha consciència de que els *ritmes de treball i el temps possible a dedicar és diferent per a cada recurs*, això suposar una dificultat per al projecte.
- Es considera necessari obrir el procés a altres actors.

Degut a que des de l'àmbit de salut el marc d'actuació no només abarca el Carmel, des d'aquesta comissió es parla d'implicar a altres recursos que també ofereixen serveis a nivell de districte. La comissió de salut creu interessant implicar en el procés als següents actors:

- Hospital Vall d'Hebrón: UFIS, departament Materno-infantil, etc.
- IMPU
- Associació d'alcohòlics
- Altres recursos no sanitaris: biblioteca, Centre Cívic...

Des de la *comissió d'infància, adolescència i família* es creu interessant implicar als següents recursos:

- EAP	- Departament de justícia: DAM (Delegat Atenció al Menor)
- Tècnic d'educació del Districte	- Centres Educatius Privats
- EAIA	- Biblioteca
- Centre de Recursos Psicopedagògics d'Horta-Guinardó	- Assessors LIC (Llengua, immigració i cohesió social)
- Tècnica del pla jove (Bcn Activa)	
- Policia comunitària	

Des d'aquesta comissió també es parla de la possibilitat d'implicar al Departament d'Ensenyament de la Generalitat, ja que aquest any es preveu que es posarà en marxa el Pla Entom, vinculat a *l'Aula d'Acollida* de les escoles i orientat a atendre necessitats de població en risc en general. D'altra banda es comenta que aquesta implicació caldria veure en quin moment es fa, i que seria més factible en el moment que es concretessin els projectes.

En relació a l'obertura del procés a altres actors, *l'equip comunitari* percep que hi ha aspectes que cal dialogar i clarificar:

- En quant als *possibles actors implicats*, en les comissions es reflexa que caldria fer una invitació extensiva a tots els recursos i que cada recurs s'exclogui si vol. Tot i així, no es té clar que s'entén per recurs, ni els diferents nivells d'actors (en excepció a la població i el nivell més polític), ni el tipus d'implicació que pot assumir cadascun. En aquest sentit es percep certa contradicció relacionada amb el tipus de participació dels diferents actors, moments d'implicació i espais diferenciats de participació, etc.
- En quan al *moment* d'implicar a altres actors, en general es veu complicat fins que no es concretin els projectes, sobretot quan es fa referència a un nivell més institucional i polític.

2. El paper dels serveis / recursos

Comissió de gent gran

Veuen clara la necessitat d'implicar al seu centre/institució i comenten que en principi no hi veuen dificultats.

Costa veure el paper de Carmel Amunt en relació a la població i hi ha confusió en quan a l'organització en general de Pla. Es proposa que a la comissió tècnica de Carmel Amunt hi participin tècnics d'educació i salut.

Salut

En alguns casos es veu difícil poder implicar al centre en aquest procés. Manifesten la necessitat de concretar el Projecte de barri en accions i/o programes concrets per tal de facilitar la implicació més institucional. Es comenta que hi haurà un canvi de gerents a atenció primària.

En relació als programes comunitaris que els recursos de salut desenvolupen, hi ha certes inquietuds en quan als ritmes i a la relació que poden establir amb aquest procés (el programa comunitari). Les preguntes més freqüents són què passa amb els programes que existeixen, quan i com s'integren en aquest procés i quin paper hi juga el Pla en aquests.

En aquest sentit *l'equip comunitari* veu la necessitat de dialogar i clarificar alguns temes:

- Què entenem per programa comunitari.
- La diferència entre projecte comunitari, projectes que neixen pròpiament del procés comunitari entre diferents recursos, projectes concrets de cada recurs i projectes que desenvolupen els diferents recursos amb una orientació comunitària.

Infància, adolescència i família

Es comenta la realització d'un projecte concret que ha nascut arrel de la participació en aquest procés. Projecte "Millorem l'entorn del nostre pati" amb participació de diversos centres educatius.

La majoria de professionals no hi veuen dificultats en implicar els seus centres, però es veu difícil la implicació del departament d'ensenyament si no es tenen projectes concrets.

3. L'organització del projecte

Totes les comissions veuen clar que cal treballar per línies de treball i es veu interessant que les comissions siguin multidisciplinàries.

PROPERA TROBADA PLENARI: 3 de febrer tot el dia. Concretar lloc i horari.